

DJF – nu med uddannelser

Det er ikke nogen overskudsforretning at have studerende. Det har man fundet ud af på DJF efter syv måneder som uddannelsesinstitution. Men alligevel er både forskere og studerende glade for de nye studier.
– Det er meget fint at læse om, hvordan grisenes forhold er, men hvis man ikke selv har været i en svinestald er det lidt svært at blive klog på det. Det får vi virkelig lov til på kandidatuddannelsen, siger den studerende Rikke Thomsen.

8

Institutedere igen på valg

Institutederne skal igen vælges af de ansatte, foreslår dekan Svend Hylleberg, som bl.a. mener, at det kan give lederne større legitimitet hos de ansatte.

– I USA fungerer det glimrende med valgte institutedere, så jeg ser ingen fare i at indføre det system igen, siger han.

Forslaget møder dog ikke opbakning fra de resterende dekaner på Aarhus Universitet.

4

Stor søgning til AU

Hele 40 procent flere unge har i år søgt studier ved Aarhus Universitet som første-prioritet i kvote 2-ansøgningsrunden.

– Vi tager det øgede antal kvote 2-ansøgere som et fingerpeg om, at der vil ske en stigning i det samlede antal af studerende til universiteterne, men vi er selvfølgelig spændte på, om det også rent faktisk sker, fordi alle universiteter sidste år oplevede et fald, siger Eva Teilmann.

3

CAMPUS

AARHUS UNIVERSITET

7

21.4.09

Foto: Jesper Rais/AU-foto

Festforeninger i hård træning

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

– 30 sekunder, kom så, giv alt hvad du har i dig.

Mens sekunderne langsomt tikker ned på tidtagerens stopur, bliver der hevet i årener, bundet fra flaskerne og løbet rundt på græsset, mens en lille gruppe indpiskere skrigger og dirigerer roningen med armsignaler, så den studerende kan komme nogenlunde lige over den smalle sø.

Med tre uger igen til kapsejladens på Universitetssøen, også kendt som ”kampen om det gyldne bækken”, har de udvalgte fest-

foreningers hold allerede længe været i fuld træningslejr i det skidengrønne vand midt i parken.

Konkurrencen, som i år løber af stablen den 7. maj, går i al sin enkelthed ud på, at 5 medlemmer fra hver af de udvalgte 12 festforeninger dystes om, hvem der efter tur hurtigst kan ro over søen, bunde en øl, løbe ti gange rundt om flasken, ro tilbage igen og give stafetten videre til den næste.

Denne vandbårne ølstafet har de sidste par år samlet mellem 12.000 og 15.000 tilskuere og kan vel godt kaldes den største århusianske studenterbegivenhed.

Da *CAMPUS* kigger forbi, sådan en helt

almindelig aprilskold torsdag eftermiddag, er teologerne netop ved at pakke træningsøl og gummibåd sammen, mens de forsvarende mestre fra medicin tager de første ture i deres nyeste fartøj med specialfremstillede stål-dele.

– Gummibåde er ikke bygget til det, vi udsætter dem for. Først brækker man plasticårenerne. Når de er blevet forstærket, så ryger plastic-åregafflerne. Nu har vi fået en smed til at dreje nye stål-åregaffler til os, og så bliver det næste vel, at vi flår hele båden fra hinanden. Når vi ringer til bådfabrikanterne og spørger, om de ikke har en model, der kan holde til det, vi gør ved bådene, synes

de fleste, at vi er vanvittige, forklarer en af medicinerne, mens de sidste skruer bliver sat på plads.

Medicinerne har roet og drukket før. Men på grund af den skadede båd er dagens træning første gang, hvor de skal ”samle hele pakken”, som festforeningsformanden formulerer det.

– Selvfølgelig kan vi mærke presset. Vi vil bare vinde det gyldne bækken endnu et år, og indtil videre kan vi alle sammen bunde en øl på under fem sekunder, så det er jo en god start, smiler Nadja Rasmussen. ■

Læs mere på side 9 ➔

Gode indspil til evalueringen

Af prorektor
Søren E. Frandsen

I morgen onsdag den 22. april afleverer Aarhus Universitet sin redegørelse om de seneste fusioner mellem en række universiteter og sektorforskningsinstitutioner samt 2003-reformen af universitetsloven. Universitetsledelsen og bestyrelsen har netop godkendt den, og dermed er den første store etape af universitetsevalueringen overstået. Det har været en meget omfattende og tidsmæssig koncentreret proces, hvor universitetets akademiske råd, studieudvalg, studentorganisationer og hovedsamarbejdsudvalg og udvalgte forskere og studerende har med stort engagement bidraget med meget væsentlige indspil til universitetets samlede redegørelse.

Det har samtidig været en god og lærerig proces for universitetet. Derfor er det også vigtigt, at debatten om fusionerne, medbe-

stemmelse og forsknings- og ytringsfriheden nu fortsætter på Aarhus Universitet, så vi får vendt hver en sten, så både ledelse og medarbejdere kan drage nytte af debatten i det fremadrettede arbejde med at videreudvikle universitetet. Bestyrelsen besluttede på det ekstraordinære møde mandag den 20. april, at den vil benytte lejligheden til at efterse og evt. justere universitetets vedtægt i lyset af de anbefalinger og vurderinger, der bliver resultatet af den igangsatte evaluering på universitetsområdet.

Overordnet anbefaler Aarhus Universitet, at der skabes stabilitet om de lovgivningsmæssige rammer for universiteterne, og at Universitetsloven af 2003 i hovedsagen videreføres, og henviser til de kritiske, men konstruktive tilbagemeldinger, som er gengivet i redegørelsen fra Aarhus Universitet.

Aarhus Universitet finder således, at der er behov for at genskabe balancen mellem de frie og konkurrenceudsatte forskningsmidler og mener, at udgangspunktet bliver en 60/40-fordeling af de to typer forskningsfinansiering. Forskningsfriheden beror i høj grad på, at universiteterne økonomisk har

mulighed for at afsætte ressourcer til fri forskning, i stedet for at ressourcerne i stor udstrækning bindes til programfinansieret og/eller øremærket forskning og rekvirerede opgaver. Det gælder også bevillingerne til de tidligere sektorforskningsinstitutioner DJF og DMU. Her mener vi, at det er vigtigt, at finansieringen af forskningsdelen af myndighedsbetjeningen overføres til Aarhus Universitet i lighed med den øvrige basisfinansiering til universiteterne.

Samtidig er det hverken produktivt eller motiverende, hvis ledelsen skal detailstyre forskningen og pålægge medarbejderne snærende forskningstemaer. Forskning skal være båret af engagement, lyst og nysgerrighed. Og frihed og uafhængighed er helt afgørende idealer på Aarhus Universitet, som i henhold til sin strategi lever op til de europæiske universiteters Magna Charta.

Når det er sagt, så glæder rektoratet sig over, at forskningsfriheden har det godt på Aarhus Universitet, og at forskerne generelt set har stor indflydelse på deres egne arbejdsopgaver. Det er et godt udgangspunkt for den forpligtelse, som universitetet har over for samfundet

til at levere forskning, undervisning, myndighedsbetjening og vidensspredning. Denne forpligtelse gælder for institutionen, men skal naturligvis udmøntes på hovedområde- og institutniveau. Ethvert ansættelsesforhold medfører både rettigheder og pligter, og det er ledelsens ansvar og opgave at fordele dem på en rimelig og fornuftig måde.

I det store hele er der behov for, at ledelseskulturen udvikles og modnes på de danske universiteter, og at der gives tid og rammer til udviklingen af en ledelseskultur, der er målrettet forsknings- og personaleledelse i innovative miljøer, der vil understøtte såvel den frie grundforskning som den strategiske forskning.

Rektoratet håber, at den redegørelse, som nu bliver sendt til det internationale evalueringspanel, ikke bare vil give panelet et godt indblik i Aarhus Universitet, som det besøgte den 25. august, men at den også vil blive brugt som afsæt til en god og konstruktiv debat blandt medarbejdere og studerende på universitetet resten af året. Hele besvarelsen kan fra i morgen ses på www.au.dk/da/uni/universitetsevaluering/hoerings svar

CAMPUS IN BRIEF

Dean proposes head of department elections

Dean Svend Hylleberg from the Faculty of Social Sciences has proposed that the staff of Aarhus University should once again be given the chance to elect their own heads of department. Ever since the University Act was introduced in 2003, heads of department have been appointed by the dean of the faculty concerned; but Svend Hylleberg believes that the time has come to change the system.

"American universities have an excellent system for electing heads of department, so I don't anticipate any problems in reintroducing the idea here as well." Svend Hylleberg believes that elected heads of department will have greater legitimacy among the staff

they manage; and does not fear that elected heads will lack the requisite management skills – something which has occasionally been a problem in the past.

"Most of our staff now realise that it would be very dangerous to elect a poor head of department, because these days our universities have to cope with a great deal of competition," he says.

However, the other deans at Aarhus University do not support Svend Hylleberg's proposal.

"Universities need professional management, and you can't make professional demands on your management unless they are appointed and remunerated specifically for

the job they have to do," says Lars Qvortrup, Dean of the Danish School of Education.

Dean Børge Obel from the Aarhus School of Business does not want to change the system either.

"I agree entirely with Lars Qvortrup. In addition, we regard to position of head of department as part of a career. So it's natural to appoint people to such positions instead of asking the staff to elect them. And heads of department still have the time to teach and do their research as far as possible. This applies to me and our vice-deans as well," says Børge Obel.

Page 4

The Aarhus Boat Race

The Boat Race between Oxford and Cambridge attracts thousands of spectators every year, and university rowing teams have similar traditional and prestigious events in many other parts of the world as well.

Aarhus University also has its own quintessentially Danish version of a university boat race, attracting between 12,000 and 15,000 enthusiastic students to the University

Park every year.

This year the race is to be held on 7 May on the lake in the middle of the park; and if any Oxford or Cambridge crew members happen to be there, they are in for a surprise! The Aarhus version of the Boat Race is a simple relay race: five members from each of the 12 selected student party committees have to row across the lake, drink a beer, run round the bottle ten times, and

then row back in the straightest line possible.

The competition also requires the students to arrive with their boat and team in the most spectacular fashion. In the past elephants, camels and even elite soldiers have all been used to make the biggest possible impact.

The fun begins at 12 noon on 7 May.

Page 9

Photo: Jesper Rais/AU-foto

Aarhus Region goes international

After only six months in existence, the International Community has received a significant grant from the Mid-Jutland Region and the European Social Fund that will ensure that its work can continue, as well as strengthening its ability to create a better social and professional environment for interna-

tional staff living and working in the Aarhus region.

The grant, which totals DKK 10 million over three years, ensures the existence of the International Community in the short term. It will also allow the International Community to begin a number of planned activities that the region's employers, in-

ternational staff and politicians agree are necessary in order to ensure that the region can compete for the best international staff in the future.

"We are thrilled and honoured to receive this kind of recognition for the work that we are doing in the International Community," says Karina Bold-

sen, Chair of the Advisory Board of the International Community and Director of Recruitment at Vestas. "In spite of the current financial crisis, we have expe-

rienced a growing interest and need for activities that improve the overall environment for international staff. We can now move forward with a number of

defined projects that will stimulate growth and ensure diversity in Aarhus and the surrounding region."

udgives af Aarhus Universitet og udkommer hver 2. mandag i semestermånederne. Den nyeste udgave af CAMPUS kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 5. maj. Deadline for indlæg den 27. april kl. 10.00.

Redaktionen
Hans H. Plauborg
Ansv. redaktør
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Annoncer: dgmedia 7027 1155

Tryk: Hornslet Avistryk

ISSN: 1604-1607

Redaktionen

Hans H. Plauborg
Ansv. redaktør
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
M: 6020 2708
hho@adm.au.dk

Kristian Serge
Skov-Larsen
Journalist
T: 8942 2480
M: 2338 2221
ksl@adm.au.dk

Gitte Bindzus
Knudsen, journalist
T: 8942 1981
M: 6020 2626
gbk@adm.au.dk

Louise Debois
Studenterskribent
M: 3082 3007
ldn@adm.au.dk

Astrid Hellerup
Madsen
Studenterskribent
M: 2096 6855
ahm@adm.au.dk

Fotografer

Lars Kruse
Fotograf
T: 8942 2347
lk@adm.au.dk

Søren Kjeldgaard
Fotografelev
T: 8942 2347
M: 6020 2694
sskj@adm.au.dk

Jesper Buch Rais
Fotografelev
T: 8942 2347
jbra@adm.au.dk

Stor stigning i kvote 2-ansøgere

I årets kvote 2-ansøgningsrunde har Aarhus Universitet oplevet en markant stigning i antallet af ansøgere, der har universitetet som førsteprioritet.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Blandt universitetets 7804 kvote 2-ansøgninger har de 3191 af ansøgerne en uddannelse på Aarhus Universitet øverst på ønskelisten. Sidste år var tallet 2229, og det svarer til en fremgang i år på 40 procent.

Stort set alle universiteter har ligesom Aarhus Universitet fået flere førsteprioritetsansøgninger i kvote 2 i år. Den gennemsnitlige stigning på landsplan er 23 procent. Med de 40 procent er Aarhus Universitet det danske universitet, der har haft langt den største fremgang.

– Det er vi glade for, og vi tillader os at fortolke det sådan, at vi tilbyder nogle gode uddannelser og har et attraktivt studiemiljø. Og så siger det sandsynligvis også noget om, at Aarhus af de kommende studerende opfattes som en spændende studieby, siger studiechef Eva Teilmann.

Et fingerpeg

Det er ca. 10 procent af en universitetsårgang, der optages igennem kvote 2. Den 5. juli er der deadline for kvote 1-runden, og derefter kan

Aarhus Universitet og de øvrige universiteter gøre ansøgningstallet endeligt op.

– Vi tager det øgede antal kvote 2-ansøgere som et fingerpeg om, at der vil ske en stigning i det samlede antal af studerende til universiteterne, men vi er selvfølgelig spændte på, om det også rent faktisk sker, fordi alle universiteter sidste år oplevede et fald, siger Eva Teilmann.

Aarhus Universitet havde sidste år et fald på kun syv procent i det samlede antal ansøgere, hvor universiteterne i gennemsnit oplevede et fald på ca. 11 procent. Det store fald i 2008 skal dog ses i forhold til et rekordstort optag i 2007. Desuden spillede det ind, at fagkravene til optaget i 2008 blev skærpet, og at der i Danmark generelt var meget gode beskæftigelsesmuligheder.

Studerende skal fastholdes

Med de positive kvote 2-tal for førsteprioritetsansøgninger bliver den næste udfordring at fastholde de studerende. Et er at tiltrække de studerende, noget andet er at sikre, at de gør deres uddannelse færdig.

– Det er en udfordring for alle uni-

versiteter, og på Aarhus Universitet er vi meget opmærksomme på at mindske frafald, så vi vil fortsætte vores indsats i forhold til at sikre et godt studiemiljø og en høj kvalitet i uddannelserne, så de studerende er glade for at gå her, siger Eva Teilmann. ■

Antal kvote 2-ansøgere, der har valgt Aarhus Universitet som førsteprioritet.

	2009	2008	Stigning i procent
HUM	580	481	20,6
SUN	705	446	58,1
SAM	866	587	47,5
TEO	45	36	25,0
DJF	2	4	*
NAT	269	216	24,5
ASB	720	509	41,5
AU i alt	3191	2279	40,0

* Pga. de lave tal, giver det ikke mening at udregne procenter. Læs om DJF's nystartede uddannelser på side 8 i denne avis.

Ny evakueringsplan på AU

Aarhus Universitet har fået en samlet evakueringsplan, der ved farlige situationer skal sikre, at studerende og ansatte kommer sikkert ud af bygningerne. Men beredskabet ved skudepisoder er særligt vanskeligt, og derfor diskuteres den problemstilling fortsat med politiet.

Af Astrid Hellerup Madsen

ahm@adm.au.dk

– Vi har jo en forhistorie her på universitetet, siger Anders Kragh Moestrup, leder af Arbejdsmiljøsektoren på Aarhus Universitet. Han har det overordnede ansvar for sikkerheden på stedet, og det er bl.a. ham, der står bag evakueringsplanen og en nyudgivet folder med retningslinjer i tilfælde af evakuering.

Med forhistorie henviser han til 1994, hvor der var en skudepisode i kantinen på Nordisk Institut, der dengang lå i Trøjborgkomplekset. En 25-årig mand dræbte to andre studerende og sårede yderligere to, før han begik selvmord.

– Det er en del af universitetets historie på godt og ondt. Det er noget, man snakker om med jævne mellemrum, så jeg vil ikke sige, det er decideret tabubelagt. Derfor har vi valgt at indlede brochuren med fakta om tragedien på Trøjborg.

Samarbejder med politiet

Brand, bombetrussel, skudepisode – i mange forskellige scenarier er en evakueringsplan nødvendig. Men selvom evakueringsbrochuren indleder med en kort gennemgang af skudepisoden på Trøjborg, fortæller resten af folderen ikke, hvad studerende og ansatte skal gøre i sådan en specifik situation.

– Ved en skudepisode skal man måske gøre noget andet end ved evakuering i tilfælde af brand. Det skriver vi ikke noget om, siger Anders Kragh Moestrup.

Han forklarer det med, at beredskabet omkring skudepisoder er meget vanskeligt. Det er en så alvorlig opgave, at det er underlagt politiet.

– Hvis du spørger mig lige nu, så nej, vi er ikke forberedt på alle former for skudepisoder. Men vi er ikke bagud i forhold til andre universiteter og skoler.

I samarbejde med politiet bliver problemstillingen diskuteret meget. Anders Kragh Moestrup oplyser, at han skal til møde med politiet om nye forholdsregler på området i juni. ■

Mere om evakueringsplanen: www.arbejdsmiljo.au.dk/index.jsp

Foto: Jesper Raits, AU-foto

Big Mag: 36,9 kilo vejede den burger, Stakladens kantine delte gratis lunser ud af onsdag før påske.

– Det var egentlig bare for at lave lidt sjov op til påske, hvor der ikke plejer at komme så mange i kantinen, siger kokken og idemanden bag

den gigantiske burger, Thomas Gjørret. Burgeren indeholdt ti kilo kød, fem kilo bacon og fem kilo ost, og den gik som varmt hvedebrød. Efter 45 minutter blev det sidste stykke snuppet af en burgersulten kantinegæst. /hp

Nye muligheder for pc-eksamen

En ny opfindelse fra Aarhus Universitet gør det muligt at afholde alle eksamensformer på de studerendes egne computere – også dem, hvor man slet ikke må have hjælpemidler med.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Håndskrift eller computer? Hidtil har det kun været muligt at afvikle eksaminer, hvor de studerende har adgang til at skrive på computer, hvis det

var en såkaldt "eksamen med hjælpemidler" – det vil sige, at det også skulle være tilladt at bruge f.eks. opslagsværker og notater. Ønskede underviseren at sætte begrænsninger, så var det frem med blyant, papiret og kalkerpapiret.

Det vil en ny ide fra Aarhus Universitet gøre noget ved.

– Vi har udviklet et koncept, hvor vi fuldstændigt kan styre, hvad de studerende har adgang til at åbne på deres maskiner. Det betyder, at de studerende kan få lov til at skrive på deres egne private computere, og at universitetet ikke behøver at indkøbe særlige eksamensmaskiner, for at kunne tilbyde noget andet end håndskrift, når det skal være uden hjælpemidler, siger studieleder Sven Skyum fra Det Naturvidenskabelige Fakultet, der har været med til at udvikle ideen.

Systemet bygger på en meget enkel teknologi. Den studerende sætter en USB-nøgle i sin egen medbragte computer. Computeren starter så op i et "lukket eksamensrum", lidt på samme måde, som når man selv åbner windows fra en installations-cd. I det lukkede rum har den studerende kun mulighed for at åbne de programmer og evt. internetsider, som eksaminator har givet lov til.

Systemet forventes at være klar til afprøvning ved sommereksaminerne. ■

KORT NYT

Lav tillid til ledelsen på KU

86 procent af medarbejderne på Københavns Universitet (KU) er tilfredse eller meget tilfredse med deres job. Men de er langt fra tilfredse med deres ledere, viser resultaterne af en ny arbejdspladsvurdering (APV) af det psykiske arbejdsmiljø på KU. På fire fakulteter (Samfundsvidenskab, Humaniora, Teologi og Naturvidenskab) udtrykker medarbejderne meget lav tillid til ledelsen, og de føler, at der er en meget lav grad af retfærdighed på deres arbejdsplads.

– Tallene ser umiddelbart ikke pæne ud, men resultatet kan tolkes i retning af, at medarbejderne har benyttet undersøgelsen til at udtrykke deres generelle utilfredshed med hele ledelseskonceptet i universitetsloven, siger dekan på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet Troels Østergaard Sørensen til *Universitetsavisen*.

Resultaterne af den første psykiske arbejdspladsvurdering på Aarhus Universitet ventes klar om kort tid.

Køn på universitetet

Videnskabsministeriets seneste statistik over kønsfordelingen på landets universiteter viser markante forskelle blandt studerende, ph.d.-studerende og forskere.

Blandt de studerende er kvinderne klart i overflod på Aarhus, Københavns og Syddansk Universitet med knap 60 procent, mens mændene dominerer endnu mere klart på IT Universitetet og Danmarks Tekniske Universitet. Her er over 70 procent mænd.

Blandt de ph.d.-studerende er billedet anderledes. Her er mændene i overflod på alle universiteter på nær Københavns Universitet og Roskilde Universitet. På Aalborg Universitetet, hvor der stort set er en ligelig fordeling mellem mandlige og kvindelige studerende, er næsten 75 procent af de ph.d.-studerende alligevel af hankøn.

Blandt forskerne dominerer mændene måske ikke overraskende på alle universiteter. Selv på Roskilde Universitetet, hvor der er relativt flest kvindelige forskere, kravler andelen af kvinder kun op på godt 30 procent.

Studerende bør drikke og ryge pot lovligt

Problemer med druk og mange drukrelaterede dødsfald blandt amerikanske universitetsstuderende har fået en gruppe amerikanske universitetsrektorer til at stille forslag til Kongressen om at få ændret aldersgrænsen for at drikke alkohol. Den har siden 1984 været 21 år, men det har ikke fået unge til at drikke mindre. Tværtimod drikker de studerende hemmeligt og holder deciderede drukorgier uden for campus. Loven har givet unge et usundt forhold til alkohol, mener universitetsrektorerne og peger på det ulogiske i, at unge på 18 kan melde sig til hæren og komme i krig, men ikke opfattes som modne nok til at drikke en øl. Derfor vil de have aldersgrænsen sat ned. Rektorerne forslag har fået interesseorganisationen SAFER (Safer Alternative for Enjoyable Recreation) på banen. SAFER har i flere år arbejdet for en legalisering af marihuana og ser nu en mulighed for at slå fælles sag med rektorerne. Marihuana (pot) er et langt mindre skadeligt narkotikamiddel end alkohol, lyder det fra SAFER, men det er ulovligt, og der bliver slået hårdt ned på brugen af det blandt de universitetsstuderende. Hvis marihuana blev lovligt, ville det i sig selv reducere alkoholrelaterede dødsfald og vold, mener SAFER.

Arkæologer og agronome

Arkæologer og forskere inden for jordbrugsvidenskab ved Aarhus Universitet er gået ind i et utraditionelt forskningssamarbejde, der vil give ny viden om fortidens landbrugsdyrkning. Et klokkeklart eksempel på en gevinst ved universitetsfusionen, mener de involverede.

Af Hans Plauborg

hhp@adm.au.dk

Forskningsprofessor Bent Tolstrup Christensen fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) gør ikke noget forsøg på at skjule sin begejstring.

– Det er simpelthen kanoniskægt det her, siger han om det nye samarbejde, hvor arkæologer og agronomer analyserer forhistoriske kornkerner. Målet er at kaste lys over, hvornår mennesker i bondestenalderen begyndte at udnytte fordelene ved at gøde jorden med husdyrgødning, og hvilken betydning det havde for deres levevis.

– Når man forsker inden for sit eget felt gennem mange år, bliver der i sagens natur færre og

færre aha-oplevelser. Man har læst og hørt det meste. Derfor er det simpelthen fantastisk at være med til et tværvenskabeligt projekt som dette, der virkelig er spændende og giver ny viden, siger Bent Tolstrup Christensen.

Støtte fra Forskningsfonden

Samarbejdet mellem humanisterne fra arkæologi og de naturvidenskabeligt orienterede folk fra jordbrugsvidenskab var aldrig blevet til noget uden universitetsfusionen, mener de seks forskere (tre fra hvert hovedområde), der er tilknyttet projektet. Og set fra den økonomiske side af sagen er det i hvert fald rigtigt. Projektet har nemlig fået størstedelen af sin støtte fra Aarhus Universitets Forskningsfonds såkaldte integrationspulje, der blev oprettet i forbindelse med fusionen. Integrationspuljen støtter særlige tværvenskabelige og -fakultære forskningsprojekter.

– Jeg synes, det er vigtigt, at det er institutioner og ikke ”kun” personer, der samarbejder, siger adjunkt Mads K. Holst fra Afdeling for Forhistorisk Arkæologi.

– Når et forskningsprojekt er institutionelt forankret, vil det som regel give flere forgreninger og få flere berøringsflader. I vores tilfælde har det kastet et og måske to ph.d.-projekter af sig, uddyber han.

For ph.d.-studerende Nina

Nielsen er det også en øjenåbner at være med i projektet. Hun er arkæolog, men har specialiseret sig i naturvidenskabelige metoder inden for faget.

– Som arkæolog kan man komme meget længere ved at inddrage naturvidenskabelige metoder. Man opnår nye indsigter til gavn for den rent arkæologiske interesse, og det er en stor tilfredsstillelse, siger hun.

Interessant for arkæologerne

Gruppens forsøg foregår bl.a. på Askov Forsøgsstation ved Vejen, hvor der ligger marker, som har været gødet forskelligt i over 100 år. Resultaterne fra forsøgene viser, at det er muligt at skelne mellem ugødet korn og korn, der har fået husdyrgødning, via forekomsten af en bestemt kvælstofisotop. Såfremt samme metode kan anvendes på de forkullede kornkerner, man har fra stenalderen, åbnes døren for helt nye indsigter i det forhistoriske agerbrug.

– I dag ved man simpelthen ikke, hvornår gødsning af markerne begyndte. Nogle gætter på 500 år f.Kr., mens andre gætter på 4000 f.Kr. Fra et arkæologisk synspunkt er det spændende at få afklaret, fordi det vil give os ny viden om livet i stenalderens fundet. Hvilke arbejdsprocedurer havde man? Hvordan integrerede

man dyrehold og markdrift osv.? Det vil have vidtrækkende konsekvenser for vores forståelse af datidens samfund, siger Mads K. Holst og peger på, at kombinationen af jordbrugsvidenskab og arkæologi til en slags agroarkæologi er ret unik.

To værktøjskasser

Bent Tolstrup Christensen lægger også vægt på, at de to forskningsområder bliver knyttet helt tæt sammen i projektet. Det er ikke sådan, at arkæologerne bare sender prøver til analyse og så sætter sig ned for at vente på svar.

– Vi samarbejder om tingene på alle niveauer. Agronomi er af natur tværvenskabelig. Vi bruger alle de videnskabelige indsigter, vi kan komme i nærheden af, for at løse specielle og ofte anvendelsesorienterede opgaver. Jeg synes, det her samarbejde viser, at vi ved at bære vores værktøjskasser ind i hinandens forskningsområder kan åbne nye døre, hvor man tidligere har stået og tænkt: Hvordan i alverden

Hovedpunkter:

- Forskningsprojektet vil formentlig afsløre, hvornår man begyndte at bruge husdyrgødning på markerne i Danmark.
- Samarbejdet mellem arkæologerne og forskerne fra jordbrugsvidenskab viser, at der på kanterne af de to forskningsområder kan åbne sig helt ny viden.

Dekan vil genindføre

På institutterne skal de ansatte igen kunne vælge deres leder, mener dekan Svend Hylleberg. Men det afviser flere af de øvrige dekaner på AU.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

De ansatte på universitetet skal igen have mulighed for at vælge deres institutledere, foreslår dekan Svend Hylleberg. Han mener ikke, det vil gøre den store forskel, om institutlederne fortsat bliver ansat af dekanerne, eller om de bliver valgt af medarbejderne med mulighed for, at dekanen kan nedlægge veto mod valget.

– I USA fungerer det glimrende med valgte institutledere, så jeg ser ingen fare i at indføre det system igen, siger Svend Hylleberg, der er dekan ved Det Sam-

fundvidenskabelige Fakultet. Han mener, at valgte ledere vil have større legitimitet blandt de ansatte på institutterne, og tror ikke, at tidligere tiders eksempler på valgte lederes manglende lederevner vil gentage sig i dag.

– Det er gået op for flertallet af medarbejdere, at det kan være livsfarligt at vælge en dårlig institutleder i dag, hvor universiteterne befinder sig i en meget stærk konkurrencesituation, siger Svend Hylleberg.

Hans forslag kommer på et tidspunkt, hvor universitetsloven er ved at blive evalueret. I den evaluering indgår spørgsmålet om valgte eller ansatte ledere dog

ikke, men i Folketinget støtter både Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten tanken om at genindføre valgte institutledere.

Krav kræver ansatte ledere

Blandt sine dekankolleger på Aarhus Universitet finder Svend Hylleberg dog ingen opbakning til sit forslag.

– Et universitet kræver professionel ledelse, og forudsætningen for at kunne stille professionelle krav er, at lederne er ansatte og aflønnes derefter, mener Lars Qvortrup, der er dekan på Danmarks Pædagogiske Universitets-skole (DPU).

– Jeg stiller store krav til mine institutledere, både når det gælder deres arbejde og efteruddannelse, og det kan jeg kun gøre legitimt, hvis jeg også har ansat dem, siger han og tilføjer, at dekanen og institutlederne på DPU

udgør en velfungerende ledelsesgruppe.

– Jeg tvivler på, det ville fungere lige så godt, hvis institutlederne var valgte og derfor havde deres formelle loyalitet bundet

“ Jeg stiller store krav til mine institutledere, både når det gælder deres arbejde og efteruddannelse, og det kan jeg kun gøre legitimt, hvis jeg også har ansat dem.

Dekan Lars Qvortrup, Danmarks Pædagogiske Universitets-skole.

til medarbejderne, siger Lars Qvortrup.

Dekan Børge Obel fra Handelshøjskolen vil også fortsætte med ansatte ledere.

– Jeg er helt enig med Lars Qvortrup. Desuden betragter vi

er i nyt banebrydende samarbejde

Foto: Niels Peter Pedersen

Foto: lens K. Klevoy

3700 år gamle forkullede bygkerner fundet i nedgravning fra bronzealderen ved Herning.

Evald Kristensen i gang med at så gamle kornarter i forsøget på Askov Forsøgsstation, hvor der i over 100 år har været gennemført forsøg med forskellige gødningsniveauer. Det er forsøgene på disse marker, der har vist AU-forskerne, at det er muligt at skelne mellem ugødet korn og korn, der har fået husdyrgødning.

valg af ledere

instituttlederstillingen som en del af en karriere. Derfor er det naturligt, at der er tale om en ansættelse. Til gengæld får instituttlederne også mulighed for at passe deres forskning og undervisning i det omfang, det kan lade sig gøre. Det gælder også mig selv og prodekanerne, forklarer Børge Obel.

Aldrig bedre samarbejde

På Det Humanistiske Fakultet er dekan Bodil Due tilfreds med, at instituttlederne er ansatte.

– Samarbejdet mellem instituttledere og dekanat har aldrig fungeret så godt som i den sidste periode, konstaterer hun.

Dekan Erik Meinecke Schmidt ser heller ingen grund til at vende tilbage til de valgte instituttledere.

– Forskellen mellem ansatte og valgte ledere behøver ikke at være forfærdelig stor, hvis man håndterer ansættelsesprocessen fornuftigt og – som her på fakultetet – inddrager

et rådgivende organ med både forskere, andre ansatte og studerende. Men når lederne er ansatte, giver det dels mulighed for at skaffe sig af med dem, hvis det ikke går godt, dels mulighed for at rekruttere ledere uden for instituttets rækker. Og når vi nu har taget skridtet til at ansætte ledere, synes jeg, det skal have tid til at udvikle sig, ligesom valgsystemet også fik lov at udvikle sig gennem 25-30 år, siger dekanen ved Det Naturvidenskabelige Fakultet.

Ledere skal have professorkvalitet

De første ansættelser af instituttledere skete i 2005 som følge af universitetsloven fra 2003, der afskaffede universiteternes valgte ledere. Den ændrede ledelsesform er siden blevet kritiseret for at flytte instituttledernes loyalitet fra de ansatte til dekaner og rektorer. Et andet kritikpunkt går på, at ansatte ledere

ikke har samme faglig legitimitet som medarbejdervalgte ledere.

Med sit forslag forholder Svend Hylleberg sig udelukkende til instituttledernes faglige legitimitet. Den vil han sikre med et krav om, at de skal være kvalificerede til at blive professorer, uanset om de ansættes eller vælges.

– Det er helt afgørende, hvilke ledere der sættes til at administrere loven. Ledere og især institutt-

“ Det er helt afgørende, hvilke ledere der sættes til at administrere loven. Ledere og især instituttledere skal have tilstrækkelig faglig legitimitet og kendskab til universiteterne, og det kan man sikre ved at indskrænke feltet til de professorkvalificerede.

Dekan Svend Hylleberg, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet.

dere skal have tilstrækkelig faglig legitimitet og kendskab til universiteterne, og det kan man sikre ved at indskrænke feltet til de professorkvalificerede. Jeg ved udmærket, at der findes gode ledere, der ikke tilhører den gruppe, men der findes også potentielt gode forskere, der ikke har en ph.d., begrundet Svend Hylleberg sit forslag.

Dobbelt loyalitet

Lars Qvortrup er enig i, at lederne skal have en faglig autoritet.

– Men folk skal ikke ansættes, fordi de er professorkvalificerede, men fordi de er dygtige ledere, som også fagligt er respekterede. Vi skal hverken tilbage til professorvældet eller rundkredsdemokratiet, siger DPU-dekanen.

Bodil Due afviser også forslaget om ledernes professorkvalifikationer.

– Der kan være lektorer, der er lige så egnede som professorer, men ikke alle har mulighed for at

få en professorgodkendelse, så jeg synes ikke, det skal være et krav til instituttledere, siger Bodil Due. Hun er heller ikke i tvivl om, at ansatte instituttledere har legitimitet blandt de ansatte.

– De bliver taget med på råd, både når stillinger slås op, og når ansøgningerne kommer ind, siger hun.

For Erik Meinecke Schmidt er det afgørende, at medarbejderne føler et medejerskab til både instituttet og dets ledelse. Derfor skal en instituttleder både være dekanens nærmeste medarbejder og talsmand for sit institut.

– Den dobbelte loyalitet skal universiteterne bevare. De kan aldrig være kommando- og topstyrede, siger Erik Meinecke Schmidt. ■

Læs mere om Svend Hyllebergs forslag på www.dekanblog.sam.au.dk

AU·nyt

Redigeret af
Gitte Bindzus Knudsen

NASA frygter, at Solen bliver endnu mere aktiv

NAT: Lige nu er der ikke en eneste solplet på Solens overflade. Det skyldes, at Solen er nået til vejs ende i sin 11 år lange cyklus, hvor den går fra at have minimal til maksimal og tilbage til minimal aktivitet igen. Her i foråret har astronomerne dog set de første tegn på, at en ny cyklus er ved at starte, og alverdens astrofysikere venter i spænding på, hvornår det sker, for det præcise tidspunkt er helt afgørende for, hvor kraftigt Solens aktivitet vil stige de kommende år. Forskerne vil gerne vide, om Solens såkaldte middelaktivitet, altså den gennemsnitlige værdi for solaktiviteten over én cyklus, vil stige eller falde. I de sidste 100 år er middelaktiviteten vokset til det dobbelte, og hvis den fortsætter med at stige, vil det have store konsekvenser for bemandede rejser i rummet og for Jordens klima.

– Ikke alene kunne det have den konsekvens, at astronauter ikke kunne komme af sted på missioner til rumteleskoper, Månen og Mars – det kan også betyde, at Jordens klima vil blive varmere, for nyere forskning viser, at der er en sammenhæng mellem solaktiviteten og mængden af lavere skyer i Jordens atmosfære, siger astrofysiker Christoffer Karoff fra Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet.

www.videnskab.dk

E-bøgerne er en dårlig forretning for forfattere

ASB: Når en e-bog bliver solgt på nettet, sidder forlagene i mange tilfælde tilbage med fortjenesten. Forfatterne er derimod overladt til små eller ingen honorarer.

Ifølge Hanne Kirk Deichmann, der er lektor ved Erhvervsjuridisk Institut på Handelshøjskolen, Aarhus Universitet, skyldes problemet ikke huller i loven, men snarere forlagenes enorme forhandlingsstyrke.

– Forfatterne er beskyttet af ophavsretsloven, og loven er udført således, at det er forfatterne, der har de fulde rettigheder over den litteratur, de skriver. Disse rettigheder kan forfatterne afgive,

hvis de ønsker det, så der er som sådan ikke huller i loven. Problemet er derimod, at forlagsmarkedet består af få udbydere, som mere eller mindre kontrollerer markedet og tilbyder meget ens vilkår. Det er "take it or leave it" for forfatterne, der reelt ikke har nogen alternativer, hvis de ikke vil acceptere de betingelser, forlagene stiller. De fleste forfattere vil gerne have deres litteratur udgivet, og derfor accepterer de – på trods af dårlige betingelser omkring den elektroniske udgivelse, siger forskeren, der ligesom Frants Iver Gundelach, formand for Dansk Forfatterforening, mener, at mere rift om e-bøgerne og flere forlag på markedet vil kunne ændre forholdene.

Aarhus Universitet får central rolle i global kamp mod hvederust

DJF: Rust på hvede udvikler sig voldsomt mange steder i verden med alvorlige følger for kornudbyttet. Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultets Forskningscenter Flakkebjerg skal være centrum for en vigtig del af kampen mod gulrust på hvede, hvor to internationale centre med globalt ansvar for udvikling af nye hvedesorter i den tredje verden, CIMMYT og ICARDA, netop har indgået en aftale med Aarhus Universitet.

Det nye center, Global Reference Centre: Wheat Yellow Rust (GRC-YR), skal være overordnet "paraply" for en række forsknings- og overvågningsaktiviteter med det formål at forbedre bekæmpelsen af gulrust på hvede især i den tredje verden.

– Det er et gennembrud, at der nu bliver mulighed for at koordinere og samle forskellige varianter af gulrust i hvede fra hele verden under samme forsøgsbetingelser ét centralt sted. Det er et længe næret ønske fra de internationale centre, som går i opfyldelse, og det betyder, at resultater fra hele verden nu bliver 100 procent sammenlignelige, siger plantepatolog Mogens Støvring Hovmøller, som står i spidsen for projektet.

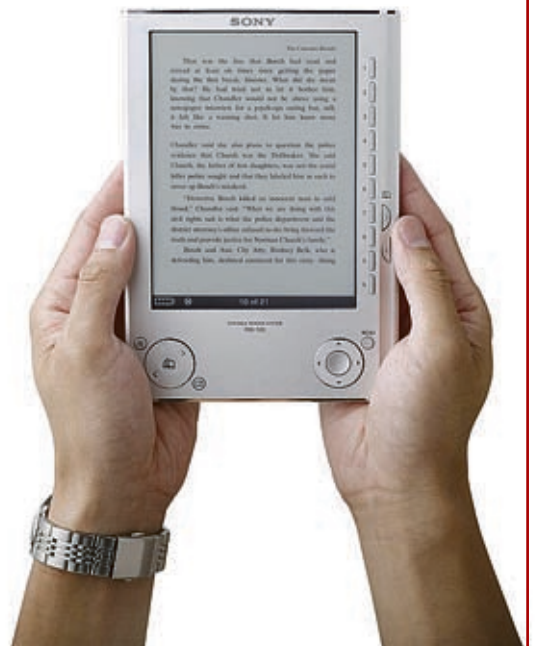
Ny forskning fra DPU sætter fokus på viden og værdier i sundhedsbudskaber

DPU: I de senere år er der set talrige eksempler på oplysningskampagner, der skal få danskerne til at leve et sundere liv. Men kampagnerne virker ikke altid efter hensigten. Ny forskning inden for sundhedspædagogik sætter fokus på viden og værdier i formidling af sundhedsbudskaber.

Karen Wistoft, ph.d. og ansat på Danmarks Pædagogiske Universitetsskole (DPU) ved Aarhus Universitet, fokuserer i sin forskning blandt andet på viden om og værdier i formidling af sundhedsbudskaber og belyser de værdimæssige konflikter, der opstår, når sundhed på én gang rummer tanken om det gode, værdifulde liv samt et godt helbred.

Orpheus-konferencen til Århus

Sun: Konferencen ORPHEUS 2009 med temaet "Setting Standards for PhD Education in Biomedicine and Health Sciences" afholdes i år i Århus. Det sker den 23. til 25. april 2009. Flere end 130 deltagere fra 31 europæiske lande deltager i konferencen, der er arrangeret af den sundhedsvidenskabelige ph.d.-skole. Konferencen handler om ph.d.-uddannelserne inden for sundhedsvidenskab, og det er fjerde gang, den afholdes. Det forventes at blive et stort arrangement, og på programmet er der blandt andet bidrag fra en række af de hovedaktører, som varetager ph.d.-uddannelserne i Europa.

Danske lægers og molekylærbiologers etiske principper undersøgt

TEO/SUN: Ifølge de amerikanske forskere Tom L. Beauchamp og James F. Childress' etiske teori er de fire grundlæggende etiske principper om at respektere patientens selvbestemmelse, om ikke at skade, om at yde godgørelse og om retfærdig fordeling af sundhedsydelser afspejlet i den biomedicinske praksis og kan bruges til etisk vurdering inden for lægevidenskab og bioteknologi.

Dette har Mette Ebbesen fra Det Teologiske Fakultet undersøgt i sin ph.d.-afhandling "Bioethics in theory and practice", og her har hun fundet en relation mellem de fire etiske principper og danske onkologers og molekylærbiologers etiske tænkning.

– Da principperne er grundigt gennearbejdet og er afprøvet over hele verden til etisk vurdering af biomedici-

cin, mener jeg, der er basis for at bruge disse principper inden for den danske sundhedssektor. Dette kan være med til at styre forskning inden for biomedicin i etisk forsvarlige retninger og være en hjælp til lægen i klinikken, når der informeres om biomedicinske behandlingsformer, fortæller hun.

Et semester på ekstra højt niveau

Fem uddannelser ved Aarhus Universitet får elitemoduler, der skal udfordre de dygtigste studerende.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

De dygtigste studerende på fem udvalgte uddannelser ved Aarhus Universitet får efter sommerferien adgang til et halvt års uddannelse på ekstra højt niveau og i tæt kontakt med forskningsmiljøerne på deres institutter.

Det drejer sig om såkaldte elitemoduler, der tilbyder kandidatstuderende særligt udfordrende fag. Modulerne er en ny variant af de eliteuddannelser, som et flertal i Folketinget mener, at universiteterne skal tilbyde for at udfordre de dygtigste studerende på en række uddannelser.

På Aarhus Universitet er der stor tilfredshed med, at der nu er et alternativ til de toårige eliteuddannelser, som Videnskabsministeriet lancerede sidste år.

– Vi mener jo ikke, at der er plads til en toårig eliteuddannelse mellem de kandidat- og ph.d.-uddannelser, vi har i forvejen og betragter som eliteuddannelser. Så det er fint, at vi nu får lov at udvikle nogle elitemoduler, som

vi kan koble på de kurser, vi tilbyder de ph.d.-studerende. Det er nemlig dem, der er vores elitestuderende, siger dekan Erik Meineche Schmidt fra Det Naturvidenskabelige Fakultet.

Det er endnu ikke afgjort hvor mange og hvilke elitemoduler, fakultetet vil oprette.

Internationalt perspektiv på Jura

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet kan føje to elitemoduler til den toårige eliteuddannelse, som blev oprettet sidste år (se artikel her på siden). På Institut for Statskundskab bliver der oprettet et modul i avanceret kvantitativ og kvalitativ metode, og Juridisk Institut opretter et erhvervsjuridisk eliteforløb med internationalt perspektiv, som er forbeholdt 20 studerende fra den bedste femtedel af de jurastuderende på kandidatuddannelsens andet semester.

Instituttleder Jørgen Albæk er ikke entydigt begejstret for elitebegrebet, men mener, der mangler et tilbud til de bedste jurastuderende.

– Vi har svært ved at få ph.d.-studerende, fordi forskeruddannelsen ikke er så attraktiv i

forhold til, hvad jurister kan opnå i erhvervslivet. Så jeg ser modulet som vores mulighed for at sende de bedste ud med nogle rigtig gode kort på hånden, siger Jørgen Albæk, der håber, at elitemodulet også kan give nogle mod på at tage en ph.d.-grad.

Planer for patenter

På Handelshøjskolen, Aarhus Universitet vil man oprette et elitemodul i samarbejde med universitetets Tech Trans kontor, der bl.a. tager sig af patentering af forskningsresultater.

– Advanced Business Development bliver et meget intensivt og virkelighedsnært modul for 10-20 studerende, der skal udarbejde forretningsplaner for patenter fra Tech Trans-kontoret. Det betyder bl.a. et tæt samarbejde med de forskere, der har indgivet de potentielle patenter, men også med folk fra venturebranchen, som finansielt støtter udviklingen af patenterne, forklarer instituttleder Hans Jørn Buhl fra Institut for Marketing.

Det femte elitemodul ved Aarhus Universitet bliver udbudt af Det Teologiske Fakultet, som i samarbejde med Københavns Universitet har oprettet modulet "The emergence of Judaism, Christianity and Islam in interaction with Society" ■

Fakta: Eliteuddannelser

- Et flertal i Folketinget har afsat 25 mio. kr., som i årene 2007-2009 skal bruges til at oprette eliteuddannelser
- Eliteuddannelser er oprettet for at give de dygtigste danske studerende særlige udfordringer og tiltrække udenlandske elitestuderende
- Sidste år blev der oprettet 12 toårige elitekandidatuddannelser. Heraf to ved Aarhus Universitet
- Videnskabsministeriet har netop godkendt 20 nye elitemoduler, hvor de dygtigste studerende kan få undervisning på ekstra højt niveau. AU fik godkendt fem elitemoduler.
- Der følger et elitetaxameter på 30.000 kr. med hver studerende på en eliteuddannelse

Eliteuddannelser giver bedre studiemiljø

Det er sejt at være del af en elite, men i virkeligheden er det udsigten til et godt fagligt studiemiljø, der gør AU's eliteuddannelser attraktive, mener flere studerende på uddannelserne.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Syv økonomistuderende nyder et privilegium, som tusindvis af andre studerende kun kan drømme om. Siden sidste sommer har de nemlig haft en fast kontorplads som base for deres uddannelse på Institut for Økonomi, der på denne måde honorerer den eksklusive gruppe af studerende på instituttets særlige elitekandidatuddannelse.

– Og det er da sejt at være del af den elite, medgiver Jeppe Overbeck Petersen, der sammen med Martin Andersen deler kontor og udsigt til Universitetsparken. Trods jantelov og eget kontor oplever de to studerende på eliteuddannelsen ikke den store afstand mellem dem selv og de øvrige stud.oecon.er.

– Vi bliver drillet, men på den venlige måde, og ingen snakker om A- og B-hold, så jeg tror ikke, eliteprædikatet betyder noget særligt, mener Jeppe Overbeck Petersen. Han kan om godt et år kalde sig Master of Science in Quantitative Economics, som også er navnet på den nye økonomiske eliteuddannelse. Ud over den fik Aarhus Universitet også godkendt en eksisterende kandidatuddannelse i Kognitiv Semiotik, da Videnskabsministeriet sidste år gav 12 uddannelser det nye elite-stempel.

Særligt studiemiljø

De særlige eliteuddannelser fik dengang en lunken modtagelse på universiteterne. For når kun få uddannelser får det prædikat, hvad siger det så om resten af uddannelserne? Men som professor og forskningsleder Bo Sandemann Rasmussen fra Økonomisk Institut siger, så er elite ikke et absolut begreb.

– Vi kan jo ikke påstå, at andre uddannelser er andenrangs, men eliteuddannelsen tilbyder

mere end den sædvanlige kandidatuddannelse, forklarer han.

Det "mere" er bl.a. studiemiljøet, mener Martin Andersen.

– Det giver sammenhold, at vi kun er syv på eliten, som er meget sammen, frem for at være del af en større og mere spredt flok, som mange er det på den normale kandidatuddannelse, siger han.

Studiemiljøet berettiger også, at Kognitiv Semiotik kan smykke sig med elitebegrebet, mener Andreas Højlund Nielsen, der er i gang med andet semester på den humanistiske kandidatuddannelse.

– Det er et miljø fra før masseuniversitetets tid, som passer mig godt. Jeg kommer fra lingvistik, som også er et fag med et tæt studiemiljø, hvor forskere og undervisere viser stor interesse for tæt interaktion med de studerende, siger han.

Lyst til udfordringer

Da Jeppe Overbeck Petersen og Martin Andersen planlagde deres kandidatuddannelse på Økonomi, var det ikke noget stort spring at vælge eliteholdet. De havde i forvejen tænkt sig at tage de fagudbud, som også kom til at udgøre den halvdel af eliteuddannelsen, hvor de er på hold med de øvrige kandidatstuderende på instituttet. Valget stod derfor mellem at tage yderligere tre fag fra den velkendte uddannelse eller de tre fag på ph.d.-niveau, som indgår i eliteuddannelsen.

– Elitetilbudet lød både sjovere og mere udfordrende og byder også på flere oplevelser med bl.a. studieture og sommerskole, siger Martin Andersen. For Jeppe Overbeck Petersen var lysten til at udfordre sig selv afgørende. Og den udfordring fik han.

– Der er meget at lave – rigtig meget, siger han og udtrykker samtidig tilfredshed med,

Foto: Jesper Rais/AU-foto

Vi er tættere på forskningen, end man normalt er som kandidatstuderende, siger Andreas Højlund Nielsen, der her er fanget på et af de jævnlige møder mellem forskere og studerende på eliteuddannelsen Kognitiv Semiotik.

at den ekstra indsats så også honoreres med elitestemplet.

– Det hårdeste er, at elitekandidaten skal gennemføres på to år. Så vi kan ikke nøjes med kun at tage to fag i et af semestre. Og det er måske hårdere end at skulle følge de tre fag på ph.d.-niveau, mener Martin Andersen.

Elite med snit på 8,5

På Økonomi er adgangskravet til eliteuddannelsen en relevant bachelorgrad med et gennemsnit på 8,5.

– Det snit svarer til den bedste tiendedel af en årgang, og det kan man vel godt kalde elite, mener professor Bo Sandemann Rasmussen. Han siger, at der ville være for få kvalificerede ansøgere, hvis snittet skulle være højere. Og så glæder han sig over, at 24 danske og udenlandske studerende har lagt billet ind på eliteuddannelsen efter sommerferien. Halvdelen af ansøgningerne kommer fra instituttets egne bachelorer.

– Uden egentlig markedsføring er det også lykkedes at få udenlandske topstuderende til at interessere sig for uddannelsen. Ikke fordi vi lokker med elitebetegnelsen, men fordi den er et specielt område inden for nationaløkonomien, der tiltrækker mange kvalificerede ansøgere, siger Bo Sandemann Rasmussen, som regner med at optage ca. 20 nye elitestuderende. ■

Elite med internationalt snit

International opmærksomhed er der også til semiotikerne i Århus, hvor udenlandske studerende udgør to tredjedele af de 34, der har søgt ind på deres internationalt orienterede uddannelse. Netop de internationale aspekter ved uddannelsen og de studerendes tætte kontakt til forskningen var afgørende, både da Kognitiv Semiotik blev ophøjet til elite, og da Andreas Højlund Nielsen traf sit studievalg.

– Elitestemplet som sådan betød mindre for mig, men de mange internationale gæsteforskere, de regelmæssige symposier og de ugentlige møder for forskere og studerende gjorde uddannelsen attraktiv. Vi er tættere på forskningen, end man normalt er som kandidatstuderende, forklarer han sit valg af det kandidatstudium, der også indeholder flere undervisningstimer end andre kandidatuddannelser.

Professor Frederik Stjernfelt noterer en helt kontant gevinst ved elitestemplingen.

– Den har medvirket til, at vi fik en bevilling fra Velux-fonden, som betød, at vi kunne ansætte tre forskere til et nyt forskningsprojekt.

Kognitiv Semiotik kan optage 20 elitestuderende, som bliver fordelt ligeligt mellem de danske og udenlandske ansøgere. ■

Første år med uddannelser

I september 2008 startede det første hold kandidat- og bachelorstuderende på de nye uddannelser på Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF).

Og selvom opstartsfasen ikke har været speciel nem, og uddannelserne ikke ser ud til at give overskud, er dekanen på DJF alligevel meget glad for de nye studerende.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Rikke Thomsen er blevet lokket med ud i Foulums griseforsøgsindhegning til ære for fotografen, der knipser løs.

De unge grise kigger momentvis nysgerrigt på hele balladen, men braser til sidst højtlydt væk gennem elefantgræsset, tilsyneladende angste for at få halekrøllen foreviget sammen med en kandidatstuderende på Agrobiologi – også selvom Rikke Thomsen faktisk lige nu laver projekt om velfærd hos økologiske slagtesvin.

– Mit projekt handler om indendørs økologiske svinebesætninger, der har adgang til en udendørs betongård. Jeg skal prøve at finde en metode til at teste, om betongården rent faktisk medvirker til øget velfærd hos grisene, eller om den bare er til pynt, forklarer Rikke Thomsen, der siden sommerferien har været

en af de 50 første studerende på Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultets (DJF) nye bachelor- og kandidatuddannelser.

Ingen børnesygdomme

Projektet har hun selv valgt at gøre til en del af sin undervisning på dette semester, og i det hele taget er Rikke Thomsen glad for muligheden for at kombinere praksis og teori.

– Jeg er en af dem, der gerne vil ud i besætningerne og se virkeligheden. Det er meget fint at læse om, hvordan grisenes forhold er, men hvis man ikke selv har været i en svinstald, er det lidt svært at blive klog på det. Det får vi virkelig lov til på kandidatuddannelsen. Og nej, vi har ikke mærket nogen børnesygdomme, fordi vi er det første hold på en ny uddannelse, siger hun.

Det med de manglende børnesygdomme er DJF's dekan, Just Jensen, meget glad for at

høre. For "behind the scenes", som han siger, har den nybagte uddannelsesinstitution i høj grad måttet knokle for at få tingene på plads.

– Jeg tror, nogle af mine medarbejdere nok ville bruge ordet kaos. Selv vil jeg hellere sige, at vi har asfalteret vejen, mens vi kørte. Men der er en stærk pionerånd blandt alle, der har været involveret i de nye uddannelser, og det er derfor, vi har fået det hele klar til de studerende.

Et resultat af fusionen

Just Jensen understreger, at fusionen med resten af Aarhus Universitet i høj grad er grunden til de nye uddannelser.

– Med de investeringer, vi har måttet lave i de nye uddannelser, kan det ikke ligefrem siges at være en god forretning rent økonomisk. Men nu, hvor vi er en del af et universitet, synes vi, at vi har en forpligtigelse til at supplere med

vores viden til at skabe nye og interessante uddannelser. Det var simpelt hen en af forudsætningerne for fusionerne, at sektorforskningen også skulle bidrage til uddannelserne. Samtidig kan vi se på vores undersøgelser, at der er en stor mangel på arbejdskraft med de kompetencer, som vi kan give, siger Just Jensen

En stor udfordring

De nye uddannelser har også givet underviserdebut til en række af DJF's forskere. En af dem er seniorforsker Ilse A. Rasmussen, som både har været med til at planlægge de nye uddannelser og har undervist i faget jordbrugs- og fødevarerproduktion på det nye bachelorforløb. Det har været lidt af en udfordring.

– Normalt er mit forskningsområde "ikke-kemisk ukrudtsbekæmpelse", og derfor har jeg skullet spænde meget bredere i min undervisning. Samtidig havde jeg ikke prøvet at undervise i så lange forløb, så derfor var jeg meget usikker på, om det nu var spændende nok, og om vi kunne få de studerende nok med. Men at dømme efter de tilbagemeldinger, vi har fået, har det heldigvis ikke været noget problem, siger hun.

Ilse A. Rasmussen forklarer, at DJF bl.a. har haft pædagogiske forløb for de kommende undervisere, hvor de også har trukket på det pædagogiske netværk på de mere undervisningsferne AU-fakulteter.

Få studerende

Generelt synes Ilse A. Rasmussen, at det har været utrolig spændende at undervise, selvom det også har været lidt af en omstilling.

– Som underviser har man pludselig nogle uger, der ligger helt fast, og planlægningstiden er da gået ud over min forskning. Men samtidig synes jeg, at ikke mindst dialogen med de studerende har givet en indsigt i hvilke problemstillinger, der optager dem inden for mit fagområde. Det har været en rigtig god udfordring, siger hun.

Den studerende Rikke Thomsen understreger også, at hun er meget glad for sit valg af kandidatuddannelsen på DJF. Hvis hun skal pege på et problem, så er det, at de få studerende og de små hold gør det svært at skabe et studieliv på uddannelserne.

– Nogle gange kan det virke lidt tomt, når man går til undervisning, og der ikke er så meget liv uden for studiet. Men når vi kun er fire på min kandidatuddannelse, er det til gengæld meget nemmere at komme i dialog med underviseren, og man kan mildest talt ikke sidde nede bagi og gemme sig. Og hvis vi skal på ekskursion, kan vi lige præcis være i en privatbil. Så selvom vi er lidt få, så er der også noget, der bliver nemmere af at være få, siger hun. ■

Foto: Lars Kuse/AU-foto

Rikke Thomsen er studerende på DJF og lave lige nu projekt om velfærd hos økologiske slagtesvin.

Fakta:

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet udbyder bacheloruddannelsen i jordbrug, fødevarer og miljø samt kandidatuddannelserne i molekylær ernæring og fødevarer teknologi, biosystemteknologi, agrobiologi og agro-environmental management.

Undervisningen foregår i Aarhus Universitets lokaler på Trøjborg i Århus, men trækker også på DJF's faciliteter rundt omkring i landet.

Læs mere på www.agrsci.dk

Skyhøje speciale gennemsnit

Specialerne på Aarhus Universitet får generelt rigtig gode bedømmelser efter den nye skala. Hvad skyldes det, og kan man overhovedet sammenligne med karaktererne fra den gamle skala?

Af Gitte Bindzus Knudsen

gbk@adm.au.dk

Som man kunne læse i sidste nummer af *CAMPUS*, har Aarhus Universitet netop offentliggjort karaktergennemsnit for alle uddannelser.

Kigger man ned over gennemsnittene på de forskellige studieretningers specialer, er de alle ret høje. Lavest er fransk med 6,8, mens molekylærbiologi scorer et gennemsnit på 11. Sammenlagt er karaktergennemsnittet for specialerne på Aarhus Universitet på 8,9 og den karakter, der er givet flest af, er 10.

Grunden til, at gennemsnittene er så høje, er der, ifølge Kathrine Richardson, tidligere prorektor på Aarhus Universitet og formand for Karakterkommissionen, flere forklaringer på.

– Jeg har fra starten sagt, at den nye karakter

terskala er problematisk for opgaver, hvor der er vejleder på, da det er vejlederens opgave at sikre, at der ikke er væsentlige mangler i en opgave. Derfor vil disse opgaver typisk ligge over gennemsnittet, og det gjorde de også på den gamle skala, siger professor Kathrine Richardson, der i dag er prodekan for formidling på det Naturvidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet.

Nyt og gammelt 10-tal ikke det samme

En anden forklaring er, at det er svært at sammenligne den nye skala med den gamle, da der er færre karakterer at gøre godt med nu. Samtidig er det meningen, at man skal bruge toppen af skalaen noget mere, så derfor kan det godt ligne rigtig flotte bedømmelser.

– På den gamle skala var 13 en undtagelses-karakter og blev næsten aldrig brugt. 9 var en

"god" karakter, men i virkeligheden var den jo kun den fjerdehøjeste karakter, fortæller Kathrine Richardson, der tidligere har meldt ud, at den gamle skala var unfair over for de superdygtige gymnasieelever, der fik 10,0 i snit, og alligevel ikke kunne komme ind på de bedste universiteter i verden, fordi udlandet ikke forstod vores bedømmelser.

– 10 i dag er ikke den samme karakter som 10 på 13-skalaen. I dag skal karakteren 12 dække alle de gamle 13- og 11-tal samt halvdelen af 10-tallene. 10 i dag dækker så resten af det gamle 10-tal og 9-tallene, forklarer hun og tilføjer, at hvis det stod til hende, skulle konverteringsskalaen aldrig have været offentliggjort, da den blot skulle bruges i overgangen fra den gamle til den nye skala i gymnasiet.

Nationaløkonomer er bare dygtige

Et af de fag, hvor studerende har scoret rigtig højt på speciale gennemsnittet, er nationaløkonomi. Og det undrer ikke institutleder Michael Stæhr fra Institut for Økonomi.

– Der er ingen tvivl om, at der sker en selektion. De, der vælger at læse nationaløkonomi, er generelt meget dygtige. Det kan vi også se, når vi får ansøgninger til ph.d. på Økonomi, hvor mange af ansøgerne har en nationaløkonomisk baggrund, fortæller Michael Stæhr om gennemsnittet på 10,3.

Han kan dog ikke forklare, hvorfor speciale gennemsnittene for de økonomistuderende, der skriver speciale i driftsøkonomi, samtidig er så meget lavere.

– Jeg har også undret mig over det lave gennemsnit i driftsøkonomi på 7,7. Nogle studerende fravælger nok nationaløkonomi, fordi det er for svært, snarere end de vælger driftsøkonomi til. Det giver måske en anden entusiasme og motivation, når man ikke brænder så meget for det. Men det er svært at vide. Konklusionen må være, at hvis man gerne vil have en høj karakter, skal man læse nationaløkonomi. Det er lidt underligt at sige, men det er jo det, tallene siger. ■

Et halvt års forberedelser

Kapsejladsen, hvor 12 festforeninger ror mod hinanden på Universitetssøen, er efterhånden den mest spektakulære studenterevent på Aarhus Universitet. De to arrangører bag knokler på fuld kraft med at få det hele på plads til den store dag den 7. maj.

Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Vil man gerne gøre Ole Sandahl og Kasper Winther glade, så skal man sende aftenbønner til vejrguderne om, at torsdag den 7. maj bliver en skyfri bagende solskinsdag uden en eneste dråbe regn.

Og spørger man til, hvad de selv håber fra vejruddet, så begynder de to kapsejladsarrangører at tale i munden på hinanden om langtidsprognoser, de kinesiske forsøg med regnkontrol under sommerolympiaden og ikke mindst, om de århusianske kemikere kan nå at bygge noget tilsvarende til kapsejladsdagen,

hvis man nu bad dem om det.

– Vejret er det eneste, vi ikke kan kontrollere, og derfor håber vi rigtig meget på det bedste. Hele arrangementet og al musikken er finansieret af ølsalget, og derfor har vi virkelig brug for, at solen skinner, så folk er tørstige, siger Kasper Winther.

Han udgør sammen med Ole Sandahl det forretningsudvalg i medicinernes festforening, Umbilicus, der arrangerer den efterhånden traditionsrige søsejlsads, som hvert år trækker mellem 12.000 og 15.000 mennesker til Universitetsparken.

Selv bruger de i øjeblikket 10-15 timer om ugen på arrangementet, og når deres eksami-

ner er overstået i næste uge, regner de med, at det bliver endnu mere.

– Vi kommer nok til at bo hernede, smiler Kasper Winther, mens han slår ud med hånden i det flaskepakke kælderforeningslokale, der mest af alt lugter som en daggammel Fernet Branca-brandert.

Intet overskud

Ole Sandahl forklarer, at det udelukkende er entusiasmen, der driver værket, når Umbilicus arrangerer den store event. Selve kapsejladsøkonomien går i nul og er adskilt fra resten af foreningens budget.

– Vi bruger pengene på bands, konferencier, toiletter og dørmænd. Og så prøver vi at have en lille reserve, hvis det pisser ned, og det hele falder fra hinanden rent økonomisk. Men overordnet set tjener vi ikke noget som helst på arbejdet, siger han.

De to arrangører forklarer, at mange har foreslået at hegne pladsen ind og måske tage lidt entrépenge for at kunne hyre dyrere bands. Men det ville være imod kapsejladsens ånd, mener de.

– Kapsejladsen er et kulturarrangement og skal være åbent for alle. Vi har både ældre tilskuere, der blev færdige for ti år siden og synes, det er hyggeligt at kigge forbi, og kommende studerende, der gerne vil se det sociale liv på universitetet. Man skal kunne gøre en dag ud af det og komme ned klokken ni om morgenen med et tæppe og en kasse øl for at få en god plads, siger Ole Sandahl.

Stor respekt

De to arrangører er vildt imponeret over, hvor mange kræfter de deltagende festforeninger lægger i kapsejladsen. De er kede af, at der kun er plads til 12 hold, selvom over 20 har søgt om at komme med. Men rent tidsmæssigt kan det ikke lade sig gøre at afvikle flere spektakulære introer og heats.

– Når vi har valgt foreninger ud, har vi prøvet at vælge dem, der viser størst entusiasme omkring projektet og skrev de bedste ansøgninger, og ikke nødvendigvis dem, der "bare" historisk plejer at være med. Det er fedt at opleve, hvor meget tid festforeningerne bruger på at forberede sig. Når tandlægerne sejler rundt ude på søen i marts måned og fryser fingrene af for at forberede sig, så kan det ikke andet end aftvinge respekt, siger Kasper Winther. ■

en jurastuderende, lavet en særlig udførlig instruks til linjedommerne om, hvordan sejlsadsen skal dømmes, og ikke mindst meldt reglerne ud i god tid til samtlige foreninger.

– Vores mærkesag i år har været at gøre det hele så retfærdigt og gennemsigtigt som muligt. Vi har brugt utrolig lang tid på at ændre og klargøre reglerne, og som noget nyt er også overdommeren fra den ikke-deltagende festforening, der også stiller med linjedommerne. I år er det psykologerne, og vi tror, de kan stå for presset, smiler Kasper Winther.

De to arrangører understreger, at det ligger dem meget på sinde, at kapsejladsen er en god dag for alle. Og at de overhovedet ikke har noget at gøre med udtagelsen af medicinereffestforeningens eget hold. Alligevel vil de dog ikke gå så vidt som til at sige, at de håber, at medicinerne taber.

– Der kunne argumenteres for, at det nok ville være bedst for kapsejladsen, hvis nogle andre end medicinerne vandt. Men blod er tykkere end vand, og vi vil også gerne kunne vise os i Medicinerhuset, efter du har trykt den her artikel, så vi holder altså med vores eget hold. Men det betyder ikke, at vi vil gøre det muligt for nogen at snyde, så en bestemt festforening kan vinde. Det skal gå retfærdigt til, siger Ole Sandahl. ■

Regler for Kapsejladsen 2009

- § 1: Hvert hold består af 5 deltagere, heraf mindst en pige.
Stk. 2: Deltagerne må kun rekrutteres indenfor den inviterede festforenings bestyrelse.
- § 2: Vinderen af et heat er det hold hvis deltagere alle har roet over søen, fra startstedet på deres bane, bundet en øl jf. §3 og roet tilbage igen først.
- § 3: En øl er bundet når væskespejlet er under nederste rand af etiketten uanset mængden af skum efter endt indtagelse. Linjedommeren vurderer hvorvidt øllen er bundet.
Stk. 2: Øl på vendepladsen må ikke udhældes på jorden eller spildes, dog tillades der efter linjedommerens vurdering en lille mængde sprøjt, såfremt denne er utilsigtet.
Stk. 3: Der tilbagelægges 10 komplette omgange omkring flasken efter endt indtagelse. Flasken skal hele tiden befinde sig maksimalt 10cm over jorden vurderet af linjedommeren.
- § 4: Fartøjet, hvormed stafetten udføres, skal være oppusteligt og inflation skal være mulig uden brug af kompressor eller lignende.
Stk. 2: Dispensation fra denne regel kan gives, hvis det skønnes at der ikke kan drages fordel heraf.
- § 5: Deltagerne må ikke bruge andre hjælpemidler end årer eller lignende til fremdrift af fartøjet.
Stk. 2: Dispensation fra denne regel kan gives, hvis det skønnes at der ikke kan drages fordel heraf.
- § 6: Det er ikke tilladt, med forsæt hertil, at tilbageholde eller på anden måde forhindre et andet holds fremdrift.
Stk. 2: Dispensation fra denne regel kan gives, hvis det skønnes at der ikke kan drages fordel heraf.
- § 7: Det er ikke tilladt fysisk at hjælpe en holdkammerat i stafetten.
- § 8: Der må anvendes én båd vender pr. hold, i vandet, ved vendeområdet.
Overtrædelse af ovenstående vil blive straffet skønsmæssigt af en dommer udpeget til formålet.

Straffens omfang vurderes efter fordels størrelse, andraget ved overtrædelsen.

Kasper Winther (t.v.) og Ole Sandahl knokler med de sidste detaljer inden den store kapsejlads.

Medicinerfestforeningens rum bar stærkt præg af at blive brugt til både arbejdsplads og øllager. – og så har vi endda ryddet op, inden i kom, udbød de to arrangører.

Så fair som muligt

Arrangørerne bag kapsejladsen har i år gjort alt for at imødekomme snydbeskyldninger og sure miner oven på den tætte og kontroversielle afgørelse af sidste års sødyst.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Søbredden, maj 2008.

Dåseøllene flyver sammen med skældsordene gennem luften ned mod den enlige dommer og journaliststuderende, der på et tvivlsomt grundlag netop har fradømt økonomerne en sikker sejr, så de ellers udkonkurrerede Umbilicus-roere igen kunne løfte sejrstrofæet.

I ugerne efter voksede protesterne mod afgørelsen, og bl.a. nåede facebook-gruppen "stop snyderiet i kapsejladsen" at få mere end 400 medlemmer. Utilfredsheden gik især på, at kapsejladsvinderne fra medicinerfestforening Umbilicus også arrangerede det spektakulære show og dermed udpegede de dommere, der senere gav dem sejren.

Den situation, hvor der bliver sået tvivl om afgørelsen, vil de to Umbilicus-arrangører for alt i verden undgå igen i år.

– For år tilbage var det en accepteret del af gamet, at der blev snydt, og Umbilicus har f.eks. haft dykkere på bunden af søen for at holde de andre hold tilbage. Men efterhånden har festforeningernes fokus flyttet sig fra bare at ville lave flotte introer til rent faktisk også at træne til selve sejlturen. Og når festforeninger bruger 10-15.000 kroner på udstyr og utallige træningstimer på søen, så skal vi også garantere, at det hele går retfærdigt for sig, forklarer Kasper Winther.

Tydelige regler

For at imødekomme alle beskyldninger, har arrangørerne kigget regelsættet igennem med

HVAD:
Den historiske
mekanik

HVEM:
Bjørn Nørgaard

HVOR:
Moesgaard Museum,
indkørslen

HVORNÅR:
1987

Kontroversiel kunstner. Billedkunstneren Bjørn Nørgaard er måske mest kendt for sin hesteslagning i 1970, hvor han til stor bestyrtelse for mange slagtede en hest og hældte den på glas. Værket står i dag på Aros. Siden er Bjørn Nørgaard faldet lidt mere til ro og laver i dag bl.a. altertavler.

Seksuelle og religiøse temaer går igen i Bjørn Nørgaards kunst – således også i skulpturen ”Den historiske mekanik” fra 1987, der står ved Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik. På en af siderne kan vi iagttage en tilsyneladende tvekønnet person omgivet af engle. I øvrigt er skulpturen

en kopi – originalen blev kørt ned af en lastbil for et par år siden.

Søren Kjeldgaard / AU-foto

En utraditionel præst

Aarhus Universitets nye studenterpræst hedder Jens Munk. Han glæder sig til at møde nogle af de mange unge mennesker, der hver dag har deres gang på universitetet, og ser jobbet som det perfekte for ham.

Af Gitte Bindzus Knudsen
gbk@adm.au.dk

– Jeg er nok ikke nogen traditionel præst.

Ordene kommer fra Aarhus Universitets nye studenterpræst Jens Munk. Som han sidder med sit lange skæg, næsten ingen hår på hovedet og tatoveringen på armen er det heller ikke det traditionelle billede af en sognepræst i lang sort kjole med hvid krave, der kommer frem først.

Selv har han aldrig set sig som den almindelige kirkepræst, men i stedet som en funktionel præst, der er ude, hvor folk er. Således be-

gyndte han sin karriere i Kirkens Korshærs Nattjeneste, som hver nat får besøg af gadens folk, hjemløse og narkomaner.

– Da jeg var færdig med teologistudiet, havde jeg en meget akademisk tilgang til teologi og religion, men i Nattjenesten fik jeg den ægte tilgang tilbage. Det handler om at se tingene gennem hjertet. Og netop det er egentlig også det, som det handler om som studenterpræst. Der skal du hjælpe folk til at få kroppen og hjertet med i en verden, der er styret af hjernen, fortæller Jens Munk.

Efter at have arbejdet nogle år i Nattjenesten fik Jens Munk arbejde på en højskole syd

for Århus. Her underviste han i religion, psykologi og filosofi. Generelt var han rigtig glad for arbejdet som højskolelærer, men efter seks år valgte han at stoppe for at blive universitetets nye studenterpræst.

– Det her job ligger egentlig lige til højrebrevet for mig. Jeg kan rigtig godt lide at arbejde med unge mennesker, som jeg også gjorde på højskolen. Derudover kan jeg i denne stilling også bruge min terapeutiske uddannelse, som jeg har taget tidligere, så generelt passede stillingen bedre til mig. Desuden var jeg i min sidste tid på højskolen begyndt at afholde gudstjenester, da jeg gerne ville bruge min teo-

logiske uddannelse til mere kirkeligt arbejde.

Spændende og udfordrende tid

I sit nye job skal Jens Munk bruge 20 procent af sin tid som traditionel præst i Møllevangskirken og 80 procent som studenterpræst. Og selvom han er blevet glad for at afholde gudstjenester, passer det ham fint, at det kun er enkelte søndage, hvor han skal iføre sig kjolen og den hvide krave.

– Jeg kan godt lide, at jobbet som studenterpræst generelt ikke er så traditionelt, men i stedet mere frit og rummeligt. Her kan man få lov at eksperimentere med, hvad kirken kan arbejde under, og for eksempel invitere en satanist ud for at tale om satanisme. Det tror jeg ikke vil ske i en almindelig kirke, fortæller han og gentager, at også den ungdommelighed, der er forbundet med jobbet som studenterpræst, tiltalte ham meget.

– Jeg elsker at være omkring unge mennesker, og netop universitetstiden er der, hvor man bliver dannet både fagligt og personligt. Når man er i starten er 20'erne, er man meget åben, verden er ikke sat op, og den tid synes jeg er rigtig spændende.

Jens Munk skal bruge det meste af sin tid på samtaler med studerende, der har problemer

Når man er i starten af 20'erne, er man meget åben, verden er ikke sat op, og den tid er rigtig spændende, synes jeg.

Jens Munk, studenterpræst

og har brug for at snakke. Det er blandt andet folk med lavt selv-værd, præstationsangst eller ensomhed.

– Man bliver nærmest ikke mere presset end på universitetet. For det første

sidder man ofte helt alene i sit studieværelse og bare stirrer ned i en bog, for det andet må man ofte tilsidesætte sine behov på grund af dårlig økonomi, og oven i det bliver man på studiet hele tiden testet, samtidig med at man måske flytter mere end normalt og skifter kærresten ud med en ny.

Mange kender ikke studenterpræsten

I dag er der studerende, der slet ikke ved, at studenterpræsten findes, og det er en af de ting, som den 44-årige studenterpræst gerne vil lave om på.

– Det er nok ikke nogen hemmelighed, at det primært er studerende fra Teologi og Psykologi, der kommer til vores arrangementer, men der vil jeg gerne prøve at bygge en bro til nogle af de andre studieretninger og også inddrage dem i vores arbejde. Jeg har en masse visioner for stillingen, men jeg er selvfølgelig også realistisk, så nu må vi se, hvad jeg kan nå, siger Jens Munk.

FORNEM PRIS TIL PH.D.-STUDERENDE

Markus Davidsen, ph.d.-studerende og cand.mag. i religionsvidenskab fra Det Teologiske Fakultet, har vundet Arenberg-Coimbra-prisen 2009. Prisen gives til den europæiske studerende, der bedst demonstrer, hvilken indflydelse et Erasmus-ophold kan have for specialearbejdet. Med æren følger 5000 Euro. Coimbra-gruppens udvælgelseskomité var især imponeret over en meget klar analyse, der redegjorde for den læring, som en vellykket Erasmus-udveksling kan medføre.

Emnet for Markus Davidsens specialeafhandling var virtuel religion, og det tog form under hans ophold på Det Teologiske Fakultet i Heidelberg, Tyskland. Prisen overrækkes i Genève af Prins Léopold af Arenberg den 4. juni.

PH.D.-STUDERENDE FRA INANO VANDT GRUNDFOS CHALLENGE

Louis Nilsson, Rasmus Schøler Rasmussen og Marie Østergaard Pedersen, som alle er ph.d.-studerende ved iNano på Aarhus Universitet, har vundet ingeniørprisen i Grundfos Challenge på 75.000 kr.

Selve konkurrencen forløb over en uge, hvor deltagerne skulle komme med et bud på Grundfos' vision om, at 1/3 af virksomhedens overskud skal komme fra andet – eller mere – end pumper.

Den århusianske gruppes vision var at opsamle solenergi og reducere omkostninger til aircondition ved at cirkulere vand i vinduer. Vandet flyder gennem vinduerne i et tyndt lag laminat og absorberer infrarød stråling fra solen. Absorptionen gøres effektiv ved hjælp af et infrarødt absorptions-lag på vinduet. Konstruktionen lader mindre lys komme ind i bygningen og reducerer derved behovet for aircondition. Ved at bruge et varmekonverteringssystem kan den opsamlede termiske energi bruges til opvarmning af vand, aircondition eller elektricitet.

Som uddannelsesinstitution bag vinderne modtager Aarhus Universitet en pris på 25.000 kroner samt et trofæ, der symboliserer Grundfos' globale perspektiv.

PRIS TIL HAVFORSKERE FOR KLIMAFORSKNING

Professor Torkel Gissel Nielsen og forsker Eva Friis Møller, Danmarks Miljøundersøgelser ved Aarhus Universitet, har netop fået WWF/Novozymes' forskningslegat 2009 for projektet "Calanus – en nøglegruppe i arktiske marine økosystemer". Calanus er en slægt af vandløpper. Det er små krebsdyr, som spiller en nøglerolle i havet som de mest almindelige fler-cellede organismer. De spiser encellede alger og bliver selv spist af fugle, fisk og hvaler.

De forventede resultater af projektet bidrager sammen med andre arktiske forskningsprojekter med væsentlig ny viden om samspillet mellem klimaforandringer, isdække og strukturen af funktionen af planktonfødekæden, og dermed fødegrundlaget for større dyr og fisk, havfugle og havpattedyr.

Det er WWF Verdensnaturfonden, som har udvalgt legatmodtagerne, mens Novozymes støtter legaterne økonomisk. I år blev det 500.000 kr. store legat fordelt på fire projekter.

Støtter rektoratet ytringsfriheden?

Af Jon Rostgaard Boiesen, stud.mag.

Det må undre, at ingen af Mette Jensens kollegaer blandt de ansatte ved Aarhus Universitet har følt trang til at bakke hende op i *CAMPUS* i hendes ret til at bruge sin ytringsfrihed. Det skyldes måske, at der efter Universitetsloven af 2003 har spredt sig en stemning af, at man som ansat ikke skal have noget klinket over for ledelsen. En holdning, man måske kan have en vis forståelse for, når man ser den mildest talt uklare holdning til de ansattes ytringsfrihed, som rektoratet ved prorektor Søren E. Frandsen giver udtryk for i *CAMPUS* nr. 5.

Sagen om, hvordan direktøren for Danmarks Miljøundersøgelser, Henrik Sandbech, forsøgte at undertrykke seniorforsker Mette Jensens ytringsfrihed under dække af, at der var tale om e-mail-politik, er omtalt i samme nummer. Efter at det andet universitetsblad *Delfinen* – der i modsætning til *CAMPUS* har redaktionel frihed og ikke er underlagt rektoratet – bragte sagen frem, er den via dagbladet *Information* endt i *CAMPUS* – med et svar fra Søren E. Frandsen. Svaret er næsten endnu mere

skræmmende end Henrik Sandbechs håndtering af sagen. En ting er, at Sandbech ikke har forstået, hvad offentlig ansattes ytringsfrihed betyder – som han også tidligere har demonstreret med sin udtalelse om, at "To budskaber fra ét universitet giver selvfølgelig ikke mening. Og der har universiteterne haft mange frihedsgrader og været for slappe." (*Information* 9/3 2009, s. 12-13). Hvad værre er, at universitetets øverste ledelse tilsyneladende heller ikke har forstået det!

Søren E. Frandsen skriver, at han "gerne havde set den [sagen] løst i mindelighed." (*CAMPUS* nr. 5, s. 4). Det er dog svært at sige,

hvilken form for mindelighed, Frandsen forestiller sig, at sagen kunne være løst i. Som svar på Mette Jensens forsøg på at bruge sin ytringsfrihed til åbent at diskutere Aarhus Universitets problematiske involvering i Cheminova, svarer Henrik Sandbech med et forsøg på at give Mette Jensen en advarsel. Den advarsel bliver kun trukket tilbage, fordi DJØF som fagforening er sin opgave voksen. Som DJØF skriver i sit høringssvar: "Den påtænkte advarsel begrundes ikke, hvorfor man mener, at der er tale om en overtrædelse af de interne retningslinier for brug af e-mail. Snarere skinner det igennem, at der fra DMU's side er tale om et forsøg på at knægte Mette Jensens ytringsfrihed som medarbejder". (*Information* 9/3 2009, s. 12-13).

Hvad er Frandsens svar på dette?: "På et universitet skal der være højt til loftet og plads til diskussion og debat om det, der rører sig. Men ytringsfriheden kan også bruges på en så uhensigtsmæssig måde, at det kan få konsekvenser, uden at disse konsekvenser på forhånd er nedfældet i regler og love." (*CAMPUS* nr. 5, s. 4, min kursivering)

Frandsens svar er altså så uklart, at enhver ansat ved Aarhus Universitet fremover vil kunne frygte, at det vil kunne få konsekvenser, hvis man (som Mette Jensen?) bruger sin ytringsfrihed "uhensigtsmæssigt". I stedet for klart at gå ind og støtte sine ansattes ytringsfrihed, vælger Frandsen altså en kaffinsk formulering, der nok vil kunne få enhver forsker, der har sit job kært, til at tænke sig om to gange, inden man bruger sin ytringsfrihed. En ytringsfrihed, det åbenbart er overladt til fagforeningerne at forsvare.

Måske er det ikke så underligt, at ingen fastansatte har støttet Mette Jensen i *CAMPUS*?

Lars Kruse / AU-foto

Svar

Af prorektor Søren Frandsen

Som flittig debattør i *CAMPUS* kan Jon Rostgaard Boiesen ikke være i tvivl om, at ytringsfriheden har det godt på Aarhus Universitet, og at der er højt til loftet. Jeg står fuldstændig ved det svar, jeg er citeret for i universitetets avis *CAMPUS*, der ikke, som du antyder, er underlagt censur fra rektoratet, og hvor Mette Jensen offentliggjorde sit åbne brev til rektor og fik et svar fra rektor.

En af vores fornemmeste opgaver som rektorat er nemlig at forsvare medarbejdernes og de studerendes ytringsfrihed, uanset om vi er enige eller uenige. Med hensyn til citatet:

"Men ytringsfriheden kan også bruges på en så uhensigtsmæssig måde, at det kan få konsekvenser, uden at disse konsekvenser på forhånd er nedfældet i regler og love", ønsker jeg at forsvare det helt unikke universitetsmiljø, hvor man kan arbejde, studere og pleje sociale relationer, uden at man hele tiden skal konfronteres med nedskrevne og rigide regelsæt – kaldet det bare frihed under ansvar. Det system fungerer dog kun, så længe man ikke misbruger det.

I den omtalte sag mener jeg, at Mette Jensen gik over strengen ved at bruge DMU's mailsystem til i ikke arbejdsmæssigt ærinde at kontakte 450 medarbejdere, hvoraf de 120 besvarede spørgeskemaet. Det er naturligvis svært at sige præcis, hvor grænsen for den slags ak-

tiviteter går, og vi skal værne om ytringsfriheden. Men det betyder også, at vi ikke i ytringsfrihedens hellige navn skal bruge både egen og kollegaers dyrebare arbejdstid på private undersøgelser og lignende. Det medfører bare, at den øverste ledelse bliver nødt til at skride ind med rigide regelsæt, der efter min bedste overbevisning hverken fremmer arbejdsglæden eller ytringsfriheden. Dermed ikke sagt, at ansatte ikke skal diskutere Cheminova, timelærere, myndighedsbetjening eller andre væsentlige emner – men det må ske i enten de rette professionelle sammenhænge eller i frivillige fora og i de naturlige breaks, som arbejdsdagen også byder på.

Jeg havde meget gerne set, at den omtalte sag var blevet løst ved hjælp af en konstruktiv dialog mellem Mette Jensen og ledelsen på

DMU. Nu står vi med en kedelig sag uden vindere, som handler om noget helt andet end det, som Mette Jensen oprindelig ønskede – nemlig at diskutere Aarhus Universitets Forskningsfonds engagement i Cheminova.

Jon Rostgaard Boiesens slutning om, at medarbejderne ved Aarhus Universitet nu er blevet så skræmte, at de ikke tør stå frem med deres mening, deler jeg ikke. Jeg er overbevist om, at alle medarbejdere på Aarhus Universitet vil blande sig i debatten, hvis de føler, der er behov for det, og at de gør det med det klare formål at gøre Aarhus Universitet til en bedre arbejdsplads.

Tænk ud af boksen! Vælg en erhvervsrettet it-kandidatuddannelse og sæt fokus på f.eks. kommunikation, organisation, udvikling af digitale produkter og oplevelser, computerspil, softwarekonstruktion, e-læring, multimedier, informationsarkitektur. Se alle dine muligheder på www.it-vest.dk.

it-vest

samarbejdende universiteter

It-vest er et uddannelses- og forskningsamarbejde mellem Syddansk Universitet, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet. It-vest har til formål at styrke udbuddet af it-uddannelser i Vestdanmark og at fremme det flerfaglige samarbejde inden for it.

Vær forsigtig med Google Scholar

Det er både uholdbart og uvidenskabeligt at måle forskning ved at tælle citationer i Google Scholar.

Af Ditte Schjødt Jensen, udviklingskonsulent, ASB Bibliotek. På vegne af AU-bibliotekernes ekspertgruppe vedr. forskningsmåling.

Det er almindeligt kendt, at Google Scholar (GS) har en bredere dækning end de traditionelle citationsdatabaser både emnemæssigt og i forhold til publikationstyper. GS indsamler data fra en lang række kilder – bl.a. trækkes data fra (crawles) Den Danske Forskningsdatabase. Det gør den for mange til en attraktiv kilde til at finde citationer til alle typer forskningspublikationer, der normalt ikke dækkes af de etablerede databaser.

GS er et fint supplement til informations-søgning, da den giver adgang til en række unikke publikationstyper. Den er dog stadig behæftet med så mange fejl, at man ikke bør benytte den til hverken dækkende informations-søgning eller citationsmålinger!

Hvis man vurderer forskere ved at se, hvor mange citationer de har i GS, kan tallene f.eks. indeholde falske hits, dobbelttællinger (tre-dobbelttællinger eller tidobbelttællinger), manglende hits (parsingfejl) og citationer fra ikke-videnskabelige kilder.

Dækning

Undersøgelser viser, at der er huller i GS's dækning af diverse publikationer. Den crawler ikke sine kilder fuldstændigt, og man kan derfor ikke regne med at citationerne er fuldstændige. Manglende dækning er også et problem, der er kendt i forhold til de etablerede databaser, men modsat GS har disse databaser åbenhed om deres kildegrundlag.

Undersøgelser viser f.eks., at selvom GS indekserer artikler fra de store forlag som Elsevier, er det ikke sikkert, at oplysningerne om citationer medtages i optællingerne (se f.eks. Kousha & Thelwall 2008). Citationerne fra en række peer review-artikler går således tabt.

Man kender derfor ikke datagrundlaget for bibliometriske/scientometriske analyser og kan således ikke argumentere for resultaterne på videnskabelig vis: "In comparison with many abstracting and indexing databases, Google Scholar does not offer the transparency and completeness to be expected from a scientific information resource." (Mayr & Walter 2007, p. 828).

Definition af videnskabelighed

GS argumenterer for, at søgemaskinen udelukkende indekserer videnskabelige publikationer. Identificeringen af videnskabeligheden er dog automatiseret, og GS indeholder derfor både peer review-artikler, studenteropgaver og notitser/artikler i fagblade/formidlingstidskrifter. De ikke-videnskabelige publikationer bidrager også med "citationer", og det kan der-

for være problematisk at anvende antallet af citationer som indikator for international gennemslagskraft.

Indholdet er således af skiftende kvalitet, samtidig med at kildelisterne er ukendte. Dette gør øvelsen med at tælle citationer i GS uholdbar og uvidenskabelig.

Parsing og "falske citationer"

Da GS crawler flere kilder, kan søgemaskinen have registreret flere "hits" på den samme publikation (ofte adskilt pga. varierende stavefejl). Disse registreringer deles for det første om citationerne til den udgivne publikation, men de enkelte registreringer kan samtidig risikere at give flere citationer til det samme dokument. Dette vil betyde en betydelig manuel gennemgang af citationer, hvis man ønsker at ekskludere dobbelttællingerne.

Peter Jacsó fra University of Hawaii, der er en af de førende eksperter i GS, har desuden påpeget, at GS ofte mis-matcher artikler og citationer. Problemet skal ifølge Jacsó findes i softwarens databehandling (parsing), der matcher citationer til forkerte publikationer. Dette betyder bl.a. at citationstal kan være kunstigt forhøjede (Jacsó 2006).

Parsingen er i sammenhæng med de foregående punkter det største problem i forhold til at anvende GS til bibliometriske/scientometriske analyser. Foruden de "falske" citationer opstår der også problemer med at kreditere den korrekte forfatter til en publikation. Forfatternavne kan således blive automatisk forvekslet med diverse bibliografiske informationer, hvilket kan betyde, at nogle forfattere "mister" citationer. Se f.eks. Jacsó (2008).

Anvendelige databaser

AU's biblioteker giver adgang til de to mest etablerede citationsdatabaser på markedet – Web of Science fra Thomson Reuters og Scopus fra Elsevier. Disse databaser har også deres begrænsninger og dataindsamlingsproblemer, men er betydeligt mere åbne omkring dækning og databehandling end Google. Derfor er de mere anvendelige og valide til forskningsmåling, da man kan dokumentere datagrundlaget.

Referencer

Jacsó, P. 2006, "Deflated, inflated and phantom citation counts", *Online Information Review*, vol. 30, no. 3, pp. 297-310.

Jacsó, P. 2008, "Google Scholar revisited", *Online Information Review*, vol. 32, no. 1, pp. 102-114.

Kousha, K. & Thelwall, M. 2008, "Sources of Google Scholar citations outside the Science Citation Index: A comparison between four science disciplines", *Scientometrics*, vol. 74, no. 2, pp. 273-294.

Mayr, P. & Walter, A. 2007, "An exploratory study of Google Scholar", *Online Information Review*, vol. 31, no. 6, pp. 814-830.

JOURNALISTHØJSKOLENXXXXXXXXXXXX

"Frem for at forske i biologi vil jeg hellere formidle den viden, som andre har fundet. Forskning har lange perspektiver, men jeg er mere til hurtigere deadlines. Derfor passer journalistikken bedre. Undervejs har jeg fået utrolig mange journalistiske redskaber. Jeg er blevet opmærksom på, at historier skal vinkles skarpt og gøres interessante. Mit sprog er blevet mere levende"

Dimittend fra Fagjournalistuddannelsen, Maria Lund Jensen, 32 år, biolog

Ryk dine faglige muligheder nu

Vil du arbejde journalistisk inden for dit fag og drømmer du om at formidle, så modtageren forstår det?

Danmarks Medie- og Journalisthøjskole udbyder nu den et-årige fuldtidsuddannelse til fagjournalist.

Uddannelsen er for dig, der har en videregående uddannelse, nogle års erhvervs erfaring og en drøm om at arbejde med journalistik enten i dit nuværende eller i et kommende job.

Fagjournalistuddannelsen giver dig formelle kompetencer inden for journalistik, kommunikation og formidling. Med uddannelsen i bagagen kan du kommunikere klart om dine fagområder til dine målgrupper.

SÅDAN SØGER DU: Du skal udfylde både et ansøgningsskema og bestå en optagelsesprøve.

Ansøgningsskema indsendes senest 7. maj 2009.

Optagelsesprøve: 16. maj 2009.

Søg uddannelsen på www.journalisthojskolen.dk under menupunktet fagjournalist, optagelse.

JOURNALISTHØJSKOLENXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
DANMARKSXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MEDIE-XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
OGXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
JOURNALISTHØJSKOLEXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

AU's biblioteker har nedsat en ekspertgruppe, der har kompetencer i forhold til forskningsmåling. Hvis du har brug for råd og vejledning til at udarbejde bibliometriske analyser, er du velkommen til at kontakte et af gruppens medlemmer.

Annette Balle Sørensen, Statsbiblioteket / abs@statsbiblioteket.dk

Anne Mette Emdal Navntoft, DJF / AnneMetteEmdal.Navntoft@agrsci.dk

Ditte Schjødt Jensen, ASB Bibliotek / disj@asb.dk

Gertrud Stougård Thomsen, Institut for Økonomi / gthomsen@econ.au.dk

Maj-Britt Rosenkilde, DMU / mbr@dmu.dk

- Tirsdag 21.**
- MEDIAMIX** **KL. 9-18. ALL MEDIA ARE MIXED MEDIA**
Et seminar om intersensorisk og intermedial analyse i kunsten, der krydser modernitetens mediehygiejniske tærskler for at udforske historiske og aktuelle fænomener ud fra tvær- og intermediale synsvinkler. Den Store Teatersal, Langelandsgades Kaserne, bygn. 1585. Arr.: Afd. for Kunsthistorie.
- HISTORIE** **KL. 19. DEN STORE FÆDRELANDSKRIG**
Hvorfor og hvordan vandt Sovjetunionen styrkeprøven med Nazi-Tyskland? Historikeren Niels Bo Poulsen, leder af Center for Militærhistorie, fortæller om sejrns militære og civile forudsætninger. 25 kr. for ikke-medl. Hornung-Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Historia.
- Onsdag 22.**
- IC** **KL. 10-12. INTERNATIONAL CLUB**
Visit to APM Terminals at their new port facilities in Aarhus.
- FILM** **KL. 14.15. FORCING THE EYE TO SEE**
By using examples from cinéma vérité and realism in fiction director and screenwriter Philippe Lesage argues that it's about time to make films based on everyday life. Store Auditorium, INCUBA Science Park, Åbogade.
Arr.: Informations- og Medievidenskab.
- Torsdag 23.**
- KARRIERE** **KL. 9-16. KRYDSFELT ÅRHUS**
Mød virksomheder og få vejledning om kompetencer og karriere. Se www.krydsfeltaarhus.dk. Nordhavnsvej 1. Arr.: Studenterlauget ved ASB og Studenterhus Århus.
- STATSKUNDSKAB** **KL. 10-12. RUSSIA AS AN ARCTIC POWER**
Chief Editor Dr. Lucio Caracciolo on the globalization of Russia. Lok. 028, bygn. 1325. Arr.: Forskningsprojektet BRIK-landene og globalisering.
- ÆSTETIK** **KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR**
Frederikke Hansen og Tone Olaf Nielsen fra det uafhængige kuratorkollektiv Kuratorisk Aktion om at kuratere på tværs af kapitalismens adskillelser. Langelandsgade 139, bygning 1584, lokale 124. Arr.: Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse og Fællesæstetisk Forskergruppe.
- LEDELSE** **KL. 17.30-19.30. SELVLEDELSE**
Erhvervspsykolog Annemette Hyltdgaard om rammerne for den selvledende medarbejder. Åbent for alle studerende. Tilmelding på emw@asb.dk. M209, Handelshøjskolen. Arr.: Debatforum.
- POLITIK** **KL. 19. NORDKOREA: ET LAND I OPLØSNING?**
Seniorforsker Geir Helgesen reder ud i de meget sammenviklede nordkoreanske tråde. Gratis. Amaliegade 27. Arr.: Frit Forum.
- Fredag 24.**
- UDVIKLING** **KL. 13-18. FORSKNINGENS DØGN**
Bliv klogere på livet. Læs mere på www.au.dk. Bygning 1530, Ny Munkegade.
Arr.: Aarhus Universitet.
- RELIGION** **KL. 15-17. RELIGION SOM NORMSÆTTER**
Det Teologiske Fakultet markerer afslutningen på forskningsprojektet "Religion som normsætter" med indlæg, bogudgivelse og reception. Se www.teo.au.dk. Sted og arr.: Det Teologiske Fakultet.
- Mandag 27.**
- BORGERSKAB** **KL. 9-17. CITIZENSHIP IN A BRITISH AND A DANISH CONTEXT**
The seminar will focus on the differences between the British and the Danish way of implementing citizenship in primary and secondary schools. Further information: www.dpu.dk. Host: The Research Programme on Citizenship.
- IDENTITET** **KL. 10.15. HOW SHOULD WE UNDERSTAND IDENTITY?**
Professor Richard Jenkins, The University of Sheffield, on politics and epistemology in everyday life. Lok. 122, Niels Juels Gade 84.
Arr.: Danmarks Pædagogiske Universitetsskole.

- Tirsdag 28.**
- KREATIVITET** **KL. 14.10. DE FEM BENSÆND OG ANDRE SNUBLETRÅDE I DEN KREATIVE PROCES**
Forfatteren og filminstruktøren Jørgen Leth om den kreative proces på baggrund af filmen *De fem benspænd*. Det store auditorium, IT-huset, Åbogade 15. Arr.: Center for Digital Urban Livning og CAVI.
- STATSKUNDSKAB** **KL. 16.15-18. THE COSMOPOLITAN STRIKES BACK**
Niels Holtug i foredragsrækken *Normativ statskundskab*. Stærekassen, bygn. 1350.
Arr.: Kritisk Profil.
- Onsdag 29.**
- EU** **KL. 10-12. EUROPAS ROLLE I VERDEN**
Paneldebat om EU's rolle i verden med Socialdemokraternes spidskandidat, Dan Jørgensen, professor Georg Sørensen og lektor Derek Beach. Auditorium A1, bygn. 1333. Arr.: Frit Forum.
- IC** **KL. 10-12. INTERNATIONAL CLUB**
Introduction to the Aarhus University Press by Mary Waters Lund, English editor, Aarhus University Press. Faculty Club, Building 1421, Fredrik Nielsens Vej.
- MEDIER** **KL. 14.15. MEDIALISERING OG NYE MEDIER**
Professor, dr.phil. Niels Ole Finnemann, leder af Center for Internetforskning, diskuterer de nye mediers betydning for forholdet mellem medier, virksomheder og borgere med udgangspunkt i centrale teorier om medialisering. Store Auditorium, INCUBA Science Park, Åbogade.
Arr.: Informations- og Medievidenskab.
- STATSKUNDSKAB** **KL. 16.15-18. AUTONOME HANDLINGER OG LIVSKVALITET SOM OPFYLDELSE AF ØNSKER**
Klemens Kappel i foredragsrækken *Normativ statskundskab*. Stærekassen, bygn. 1350.
Arr.: Kritisk Profil.
- Torsdag 30.**
- ÆSTETIK** **KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR**
Embodied Vision. Prof. Espen Hammer, University of Oslo, on Cavell and Merleau-Ponty on Art and Experience. Langelandsgade 139, bygning 1584, lokale 124. Arr.: Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse og Fællesæstetisk Forskergruppe.
- Fredag 1.**
- GLOBALISERING** **KL. 13.15-15.15. THE GLOBALISATION OF TIBET**
Assistant Professor of Religion Cameron Warner, Dickinson College, on Globalisation, Modernity and Tibetan Material Culture. Mødelokale 2, Stakladen. Arr.: Satsningsområdet Globalisering og forskernetværket Buddhisme og Modernitet.
- Mandag 4.**
- KLIMA** **KL. 15. REFLECTIONS ON CLIMATE SCIENCE**
A lecture series by historians of science. Today's lecture is held by Vladimir Jankovic, University of Manchester, who will talk about Investing in Climate Crisis: Science, Sustainability and the Future of Economy. The physics auditorium, building 1523, third floor. Hosts: Dept. of Science Studies and Dept. of Physics and Astronomy.
- Tirsdag 5.**
- HISTORIE** **KL. 19. DANMARKSKRØNIKEN I OVERSÆTTELSE**
Peter Zeeberg, der står for den seneste oversættelse af *Saxos Danmarkshistorie*, vil forsøge at sætte sin egen oversættelse ind i traditionen. Hvad siger de tidligere oversættelser om vekslende perioders opfattelse af Saxo, og hvad siger den nyeste om vores? 25 kr. for ikke-medl. Hornung-Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Historia.
- RELIGION** **KL. 19.30. TRO, BØN OG HJERNEAKTIVITET**
Ph.d.-studerende Uffe Schjødt præsenterer resultater fra sine undersøgelser af, hvad der foregår i hjernen på kristne mennesker, når de henvender sig til Gud, og fortæller om modtagelsen af projektet. Det Teologiske Fakultet.
Arr.: Religionsvidenskabelig Forening.

Canadiske Geoff Berner udfordrer med harmonika og humor i Universitetsbaren.

KLEZMER MED KANT

En harmonikaspillende canadisk sing-a-songwriter, der byder på både klezmermusik og komik med kant, er åbenbart ikke et koncept, der falder i århusianske spillesteders smag. Trods adskillige forsøg lykkedes det i hvert fald ikke Geoff Berner at få et job i Århus, selv om han tidligere har begejstret publikum på Train, hvor han var medejer af for norske Kaizers Orkester.

På universitetets Canadian Studies Centre ville manager Eva Borchorst Mejnertz dog ikke acceptere, at dørene var lukket for den canadiske kunstner. Hun tog derfor selv kontakt til spillestederne, men også uden held indtil Universitetsbaren kom til undsætning. Så nu har århusianerne chancen for at blive udfordret af den klezmerspillende komiker, når han mandag den 27. april optræder i baren i Studenternes Hus. Geoff Berner slår tonerne an kl. 20.30, og der er gratis adgang.

FORSKNING TIL GRIN OG EFTERTANKE

Homoseksuel nekrofil blandt gråænder, sildeprutter og kold krig samt bivirkninger af sabelslugninger. Tro det eller ej, men det er alle emner, som har været genstand for seriøs forskning, der endog har vundet nobelpriser. Ganske vist ikke den rigtige, men den efterhånden både berømte og berygtede Ig Nobel Prize, som hvert år uddeles til usandsynlige og bizarre forskningsprojekter, der både vækker til latter og eftertanke.

Forskerne bag førnævnte projekter bliver der nu mulighed for at møde her på universitetet, som de besøger sammen med prisens stifter, biokemiker Marc Abrahams. Han vil fortælle om prisen og nogle af de seneste års prismodtagere, der bl.a. har påvist, at countrymusik har indflydelse på selvmordsraten i amerikanske lokalsamfund, at nogle slimsvampe er i stand til at løse simple kognitive opgaver, og at en bunke hår altid vil ende med at klumpe sig sammen i knuder. Herefter fortæller fire Ig Nobel Prize-vindere om den forskning, der udløste deres pris.

Arrangementet afvikles onsdag den 22. april kl. 19-21 i Søauditoriernes auditorium 1, hvorfra der sendes lyd og billeder til de øvrige auditorier.

1. MAJ I UNI-PARKEN

Unge ved ikke, hvor de skal gå hen for at markere 1. maj, mener historiestuderende Anders Agersnap. Derfor har han sammen med studiekammeraten Emil Axel Størner taget initiativ til at fejre den internationale kampdag i Universitetsparken. De to arrangører mener, at de to øvrige 1. maj-arrangementer i Århus mest henvender sig til forældregenerationen, og at de unge derfor mister interessen for dagen og dens betydning.

For initiativtagerne er dagen mere end bare fest og farver, så de har også inviteret fem talere, der hver vil komme med deres bud på, hvad 1. maj betyder i dag. Det er Villy Søvnald (SF), Nicolai Wammen (S), Jonas Dahl (SF), Per Clausen (Enhedslisten) og Hans Halvorsen fra LO Århus. Boderne åbner kl. 14 i Solgården bag Vandrehallen og Aulaen, og en time senere går første taler på talerstolen.

Redigeret af Nyhedstjenesten, Fredrik Nielsens Vej 5, 8000 Århus C. Deadline onsdag kl. 12 i lige uger. Opslag sendes til meddelelser@au.dk Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte opslagene i den trykte avis.

Se de fulde opslag på www.au.dk/meddelelser

DOKTORGRADEN

Forsvar

SUN
Med henblik på erhvervelse af doktorgraden i medicin holder overlæge **Jens Michael Hertz** et offentligt forsvar med titlen "Alport syndrome. Molecular genetic aspects". Forsvaret finder sted den 15. maj 2009, kl. 14.00 i Auditorium 424, Anatomisk Institut, bygning 1230, Universitetsparken.

PH.D.-GRADEN

Tildelinger

SUN
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har tildelt følgende ph.d.-graden i medicin:

Cand.psych. **Tina Aaen Geest** for afhandlingen "Barriers to increased involvement of older patients in general practice care with special focus on older cancer patients".

Cand.med. **Jacob Pontoppidan** for afhandlingen "Catheter ablation in patients with atrial fibrillation".

Sukru Oguzkan Topcu, MD for afhandlingen "Renal function in congenital urinary tract obstruction: The importance of angiotensin II mediated hemodynamic and cellular changes in response to unilateral neonatal obstruction".

Cand.scient. **Bo Eskerod Madsen** for afhandlingen "Statistical and bioinformatics methods for analysis of genetic variations and human disease".

Cand.scient. **Tore Forsingdal Hardlei** for afhandlingen "Modification of cobalamin in humans".

Cand.med. **Louise Møller** for afhandlingen "Short-term fasting in healthy human subjects: Assessment of intrahepatic lipid content, GH signaling in peripheral tissue, and impact of GH blockade".

PRISOPGAVER

Frode S. Jacobsens Pris

Norma og Frode S. Jacobsens Fond yder støtte til forskningsarbejde med særligt henblik på at fremme danske svineproduktors konkurrenceevne. Fonden har indstiftet ovennævnte pris og har for 2009 udskrevet tre prisopgaver med relation til dansk svineproduktion. Yderligere oplysninger kan findes på www.fsjacobsensfond.dk

PERSONALESTYRELSEN

Se cirkulærene på: www.perst.dk

FORSKNINGSSTØTTE

Det Humanistiske Fakultet

Ph.d.-skolen for Humanistisk Videnskab, Det Humanistiske Fakultet opslår et ph.d.-stipendium i medicinske videnskaber "Cool snacks – 10-16-åriges mediebrug og madvalg" til besættelse pr. 1. august 2009 eller snarest derefter for en periode på indtil tre år.

Det fulde opslag kan ses på www.humaniora.au.dk/nyheder/stipendier/phdstip
Ansøgningsfrist den 30. april 2009 kl. 12.00.

Grønlandsrelaterede ph.d.-stipendier

For at styrke forskningsudvikling og forskerrekrutering i Grønland har Forsknings- og Innovationsstyrelsen opslået tre Ph.d.-stipendier til besættelse i 2009. Stipendierne kan besættes inden for alle faglige hovedområder. Se hele opslaget på www.fi.dk
Ansøgningsfrist den 1. juli 2009, kl. 12.

Novo Nordisk Fonden

Nordisk Forsknings Komite indkalder ansøgninger til forskningsprojekter inden for endokrinologi. Der kan søges om forskningsmidler til projekter inden for grundvidenskabelig og klinisk forskning i Norden. Se www.novonordiskfonden.dk. Ansøgningsfrist den 2. juni 2009 kl. 16.00.

LEGATER

Maleren Knud Fløystrups Mindelegat

uddeles årligt til en eller flere værdige og trængende mandlige studenter fra Bornholm til gennemførelse af studier ved universitet eller læreanstalt eller til gennemførelse af anden uddannelse.

Skriftlig ansøgning, samt skatteattest, afskrift af eksamensbeviser og udtalelse fra universitetet, skal sendes til legatets administrator, Advokat Ole Erlich-Eriksen, Legalink Advokatfirma, Grønningen 17,1, 1270 København K. Ansøgningsfrist: 25. maj 2009.

Læge Johannes Bitsch og hustru

Agnes Bitschs mindelegat

Af legatet uddeles årligt ca. 40 portioner af ca. 5000 kr. til medicinstuderende, der har opnået første del af lægevidenskabelig embedseksamen.

Se www.lesadv.dk/Firmaet/Fonde.asp

Ansøgningsfrist den 1. maj 2009.

STILLINGER

ANDRE INSTITUTIONER

DanChurchAid

invites you to submit a proposal for consultancy service to carry out a Participatory Gender and Rights audit. See www.danchurchaid.org

EliteForsk

Inden for initiativet EliteForsk udbydes der fem store EliteForsk-priser a 1,2 mio. kr. til fremragende yngre forskere (under 45 år) og 16 EliteForsk-rejsestipendier a 300.000 kr. til de dygtigste og mest talentfulde ph.d.-studerende indskrevet ved danske institutioner. Frist for forslag og ansøgninger er den 1. september 2009. Læs mere på www.fi.dk.

Danmarks Grundforskningsfond

inviterer alle forskere inden for dansk vedvarende energi-forskning til at indsende ansøgninger inden for temaet "Renewable Energy Technology". Se opslagets fulde ordlyd samt ansøgningsskema på www.dg.dk. Frist for indsendelse af ansøgninger er den 15. juni 2009.

Aarhus Universitets Forskningsfond

indkalder ansøgninger til Aarhus Universitets Forskningsfonds gæsteforskerpulje med henblik på uddeling primo juni 2009.

For ansøgningsskema og yderligere information se www.au.dk/auff

Ansøgningsfrist onsdag den 6. maj 2009 kl. 12.00.

Vera och greta Oldenbergs stiftelse

Stiftelsens ändamål är att främja vetenskaplig forskning inom de humanistiska, sociala och ekonomiska vetenskaperna. Dette gennem utgivande av stipendium till historiker, socialforskare, nationalekonomer, statsvetenskapare, pedagoger samt litteraturhistoriker med nordisk orientering.

Stipendiet kan sökas av medborgare i Danmark, Finland, Norge eller Island.

Sista ansökningsdag är den 30. april 2009.

FONDEN AF 17-12-1981

opslår hermed ledige stillinger til forskning inden for sygdomsbekæmpelse. Støtten ydes i form af et seniorstipendium eller et skolarstipendium. Stipendierne bevilges for 1 år. Ud over stipendierne yder fonden også støtte til forskning inden for sygdomsbekæmpelse, eksempelvis indkøb af nødvendigt apparatur samt støtte til nødvendig laborantassistance og drift. Midler til drift i forbindelse med forskning kan normalt ikke overstige kr. 50.000.

Ansøgningsfrist den 1. juni 2009.

Få nyhederne fra
CAMPUS
AARHUS UNIVERSITET
før alle andre...

TILMELD DIG NYHEDSBREVET PÅ AU.DK/CAMPUS

Reception for universitetsdirektøren

I forbindelse med direktør Jørgen Jørgensens tiltræden inviterer Aarhus Universitet til officiel velkomst og reception mandag den 27. april 2009.

Reception finder sted fra kl. 12.00-13.30

i Antikmuseet, Viktor Albecks Vej 2, bygning 1414.

DANMARKS
BIBLIOTEKSSKOLE

Ph.d.-stipendium i Digital Informationsadfærd

Danmarks Biblioteksskole og Kulturarvens Forskerskole

Læs mere på www.db.dk/ombiblioteksskolen/stillingsopslag/

Træthed efter frokosten er helt normalt

Mange kender sikkert det at blive lidt smådøs efter frokosten, og det skyldes ikke arbejdet eller kedelige forelæsere. Det er derimod helt normalt og kaldes post-lunch dip.

Af Gitte Bindzus Knudsen

gbk@adm.au.dk

Du kender det sikkert. Klokken er kun lige omkring 13, da det første gab kommer snigende, og hovedet føler en trang til at blive støttet af håndfladerne. Frokosten er fordøjet, og i stedet for at arbejde eller studere har du allermost lyst til en lille lur.

En lille lur, men bare rolig, du er ikke alene.

Tilstanden er i videnskaben kendt som

post-lunch dip, og det er noget, mennesker i hele verden lider af. Typisk betyder det, at cirka syv timer efter at man er stået op, har man lyst til at sove igen. Det skyldes simpelthen den menneskelige døgnrytme.

Ifølge professor David F. Dinges, der forsker i søvn på University of Pennsylvania School of Medicine samt for NASA, oplever mange dette dyk i koncentrationen efter frokost, men det er forskelligt,

hvor voldsomt man oplever det. Få mærker det næsten ikke, mens omkring 15-20 procent er det, som han kalder "closet nappers". De får sig enten en lur i bilen, på kontoret eller måske til en forelæsning.

Hvis man kan nikke genkendende til det og selv er en af dem, der falder i søvn til forelæsninger, seminarer og konferencer, bliver man af andre ofte set på som doven eller ugidelig, for det kan jo være direkte pinligt og sidde at nikke som en

anden Stevie Wonder, mens tankerne er langt væk i drømmeland. Det er dog ofte, hverken fordi taleren er kedelig, eller man er doven, men derimod fordi man har en slem form for post-lunch dip. For denne gruppe af mennesker er det ifølge David F. Dinges bedst at give efter for trangen og tage en lille lur, da det efterfølgende forbedrer deres arbejde og koncentration.

Power naps virker

Man kan derfor godt tale for, at power naps om eftermiddagen slet ikke er nogen dårlig idé, og dette er også, hvad en japansk undersøgelse har fundet ud af.

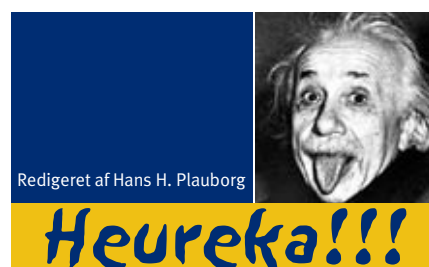
I undersøgelsen fik en gruppe testpersoner lov at sove 20 minutter, lige før post-lunch dip normalt indtræder, og denne gruppes indsats på arbejdet var efterfølgende bedre end hos dem, der ikke havde taget en lur.

Alligevel er der ikke mange arbejdspladser, der har indført obligatoriske power naps, og man vil nok heller ikke opleve, at mange institutter helt fjerner undervisning og eksamen i perioden efter frokost. Til gengæld må man så forvente en lidt dårligere koncentration end i timerne om formiddagen.

Kaffe er den bedste kur

Men hvad skal man så gøre, hvis man er en af de uheldige, der falder i og bare må lukke øjnene, efter at madpakken er fortæret?

Ifølge Fred W. Turek, der er biologiprofessor på Center for Sleep and Circadian Biology på Northwestern University i USA, er kaffe et af de mest brugte midler mod post-lunch dip. En anden kur er motion, der er godt til at holde en vågen. Og ifølge professoren er det også et aldeles glimrende tidspunkt for en samtale med en medstuderende eller kollega. ■

Barnesmil giver succes i ægteskabet

Her gik vi rundt og troede, at de børn, der smiler mest på familiefotoene, blot er de børn, der har øvet sig mest på at sige "appelsiiiiin" (eller "cheeeese"), når de ser et blitzlys. Men nej, der ligger meget mere i et barns smil, hvis man skal tro ny forskning fra DePauw University i Indiana, USA. Her har psykologerne Mathew J. Hertenstein, Carrie A. Hansel, Alissa M. Butts og Sarah N. Hile studeret mange hundrede billeder af børn og unge for at undersøge, om der er en sammenhæng mellem intensiteten af deres smil og sandsynligheden for at blive skilt senere i livet. Med andre ord: Kan smil på ung-

domsbilleder bruges til at forudsige, om et ægteskab holder?

I et af forsøgene kiggede forskerne på intensiteten af smil (målt på en skala fra 2 til 10) i de såkaldte high school year-books og sammenholdt derefter smilene med vedkommendes ægteskabelige status. Og sammenhængen viste sig at være signifikant – især for kvindernes vedkommende. Jo mindre intenst personen havde smilet til high school-fotografen som 16-årig, jo mere sandsynligt var det, at vedkommende havde oplevet en skilsmisse.

Et andet forsøg, der inkluderede billeder af børn ned til fem år, gav også

En glad familie, der har lært at sige "Cheeeese".

konklusionen, at sammenhængen mellem barnesmil og skilsmisse er signifikant.

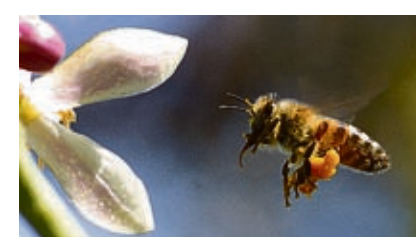
De fire forskere, der har udgivet resultaterne i det seneste nummer af tidsskriftet *Motivation and Emotion*, forklarer sammenhængen med, at smil er udtryk for "naturlig" glæde, og at glade mennesker er mere tilbøjelige til at kæmpe sig vej gennem ulykkelige stunder i ægteskabet.

Desuden ved man, at glade (og smilende) mennesker ofte gifter sig med andre glade (og smilende) mennesker, og glade (og smilende) par får som regel glade børn, der smiler mere på billeder og derfor har mindre sandsynlighed for at blive skilt ...

Bier ændrer hjernen for at undgå midtvejskrise

Honningbier (*Apis mellifera*) har en evne, som mange mennesker, der står over for et karriereskifte midt i livet, uden tvivl vil misunde den. Den kan nemlig redesigne sin hjerne midt i sit korte liv, viser forskning fra Brasilien.

Hunbierne begynder deres voksenliv i bikuben, hvor de primært tager sig af babybierne. Men midt i deres korte liv –

En bi, der måske lige har redesignet sin hjerne.

det vil sige efter to-tre uger – foretager de et gevaldigt karriereskifte og begynder at flyve rundt for at fouragere. Denne indsamling af nektar og pollen kræver helt nye kompetencer, som bierne ikke tidligere har opøvet, og nu viser brasilianske forskeres undersøgelse af proteiner i biernes hjerner, at de mere eller mindre redesigner deres hjerne midt i livet.

– Biernes proteomer (sæt af proteiner) udviser store forskelle. Biernes sociale roller ændrer altså deres hjerne, skriver forskerne i *Journal of Proteome Research*.

Hvorvidt biernes hjerne ændrer sig, fordi de indtager nye roller og opgaver, eller de indtager nye roller og opgaver, fordi hjernen ændrer sig, er dog fortsat uklart. ■